

RANGOS DARBŲ SUTARTIES BENDROJI DALIS

1. Sutartyje naudojamos sąvokos

1.1. Sutarties BD didžiąja raide rašomos sąvokos turės žemiau apibrėžtas reikšmes, jei Sutarties BD nenurodyta arba iš konteksto nėra aišku kitaip:

1.1.1. **Aktas** – Rangovo ir Užsakovo tarpusavyje pasirašomas, užbaigus Darbus, nurodytus Sutarties SD, aktas, kuriuo nustatoma, kad Darbai ir (ar) Paslaugos ar bet kuri jų dalis (Etapas), jei tokios dalys (Etapai) nustatomos Sutartyje, yra atlikti ir (ar) suteiktos tinkamai, kokybiškai ir laiku (išskyrus atvejus, kai tokia dokumente konkrečiai pažymimi neatitikimai ir trūkumai bei tokių neatitikimų ir trūkumų šalinimo terminai bei sąlygos, arba, kai Darbai atliekami ar Paslaugos suteikiamos su paslėptais trūkumais), Rangovo perduodami ir Užsakovo priimami;

1.1.2. **Atsiskaitymo laikotarpis** – terminas, išreiškiamas Dienomis ir nurodomas Sutarties SD, per kurį Užsakovas atsiskaito su Rangovu pagal jo pateiktas Sąskaitas už tinkamai, kokybiškai ir laiku atliktus Darbus ir (ar) jų dalis (Etapus), jei tokios dalys (Etapai) nustatomos Sutartyje;

1.1.3. **Darbai** – visi Sutarties ir (ar) teisės aktų reikalavimus atitinkantys darbai (ar jų dalys), kurie patenka į Sutarties BD 4 dalyje nurodytą Darbų apimtį, įskaitant, tačiau ne tik jiems atlikti Rangovo naudojamas Medžiagas, Įrenginius ir atliktų Darbų rezultatą;

1.1.4. **Darbo projektas** – projekto antrasis etapas, techninio projekto tąsa, kuriame vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ yra detalizuojami techninio projekto sprendiniai ir pagal kurį atliekami Darbai;

1.1.5. **Darbo diena** – bet kuri diena, išskyrus šeštadienį, sekmadienį ir švenčių dienas Lietuvoje, nurodytas Lietuvos Respublikos darbo kodekse;

1.1.6. **Darbų dokumentai** – Užsakovo dokumentai ir Rangovo dokumentai kartu;

1.1.7. **Diena** – kalendorinė diena, jei Sutartis nenustato kitaip;

1.1.8. **Darbų atlikimo terminas** – Sutarties SD nurodytas terminas per kurį turi būti atlikti, užbaigti ir Užsakovui perduoti visi Sutartyje nurodyti Darbai;

1.1.9. **Darbų įkainiai** – Šalių suderinti Darbų įkainiai, pagal kuriuos Užsakovas moka Rangovui už atliktus Darbus, nurodyti Sutarties SD ir ar Pirkimo dokumentuose, įskaitant visas su Darbų atlikimu susijusias išlaidas ir mokesčius. Į Darbų įkainius PVM nėra įskaitomas;

1.1.10. **Darbų kaina** – Sutarties SD nurodyta kaina, kuri negali būti viršyta Sutarties galiojimo laikotarpiu (išskyrus atvejus, kai numatomas Darbų kainos perskaičiavimas) ir kurią Užsakovas moka Rangovui už atliktus Darbus, įskaitant visas su Darbų atlikimu susijusias išlaidas ir mokesčius. Į Darbų kainą PVM nėra įskaitomas;

1.1.11. **Darbų vieta** – Užsakovo Rangovui Sutarties nustatyta tvarka perduota Darbų vykdymo vieta, kurioje atliekami Darbai;

1.1.12. **Darbų žiniaraštis** – Užsakovo paruošti Darbų žiniaraščiai, užpildyti Rangovo siūlomomis Darbų kainomis ir pateikti kartu su Pasiūlymu, kurie laikytini neatsiejama Sutarties dalimi;

1.1.13. **Etapas** – Sutartyje nurodyta Darbų dalis, kurią užbaigus gali būti pasirašomas tos Darbų dalies užbaigimo Aktas, o jos rezultatas perduodamas Užsakovui eksploatacijai;

1.1.14. **Galutinis aktas** – Rangovo ir Užsakovo tarpusavyje pasirašomas, užbaigus visus Darbus, nurodytus Sutarties SD ir (ar) Techninėje specifikacijoje ir (ar) Pirkimo dokumentuose, aktas, kuriuo nustatoma, kad visi Darbai yra atlikti tinkamai, kokybiškai ir laiku;

1.1.15. **Garantinis terminas** – Sutartyje ir (arba) Pirkimo dokumentuose ir (arba) Įstatymuose nurodytas garantinis laikotarpis Darbams ir Medžiagoms, Įrenginiams, paslėptiems statinio elementams, tyčia paslėptiems defektams ir kitiems Įstatymuose numatytiems atvejams, skaičiuojamas nuo visų Darbų priėmimo Galutinio akto pasirašymo momento;

1.1.16. **Garantinio laikotarpio įvykdymo užtikrinimas** – Sutarties SD nurodytas užtikrinimo būdas, kuriuo užtikrinamas Rangovo garantinių įsipareigojimų vykdymas pagal Sutartį;

- 1.1.17. **Grafikas** – Rangovo rengiamas Darbų atlikimo grafikas, apimantis visus pagrindinius Darbų atlikimo ir jų perdavimo Užsakovui Etapus;
- 1.1.18. **Įrenginiai** – Rangovo Pasiūlyme ir (ar) Pirkimo sąlygose detalizuoti (jei nurodomi) bet kokie įrenginiai, įranga, prietaisai, mechanizmai, programos, produktai, kurių kaina yra įskaičiuota į Darbų kainą ir kuriuos Rangovas naudoja Darbams atlikti, ir (ar) kurie turi būti perduoti Užsakovui pagal Sutartį, ir (ar) kurie naudojami Darbuose (įskaitant, tačiau ne tik statybos produktus);
- 1.1.19. **PJ** – Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas;
- 1.1.20. **Įstatymai** – Lietuvos Respublikoje galiojantys įstatymai ir kiti teisės aktai, įskaitant Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ir Lietuvoje taikomą užsienio teisę;
- 1.1.21. **Medžiagos** – Rangovo Pasiūlyme ir (ar) Pirkimo sąlygose detalizuotos įvairios medžiagos, gaminiai ir kitos priemonės, kurių kaina yra įskaičiuota į Darbų kainą ir kurias Rangovas naudoja Darbams atlikti, ir (ar) kurias Rangovas perduoda Užsakovui pagal Sutartį, ir (ar) kurios naudojamos Darbuose (įskaitant, tačiau ne tik statybos produktus), ir kurios nėra laikomos Įrenginiais;
- 1.1.22. **Nenugalima jėga** – aplinkybės, kurių Šalis negali kontroliuoti, protingai numatyti Sutarties sudarymo metu, negali užkirsti kelio šių aplinkybių ar jų pasekmių atsiradimui bei nėra prisiėmusi rizikos dėl tokių aplinkybių atsiradimo;
- 1.1.23. **Pasiūlymas** – dokumentų visuma, kurie suprantami taip, kaip nurodyta Pirkimo sąlygose.
- 1.1.24. **Papildomi darbai** – Darbai, prekės ar paslaugos arba jų kiekiai, kurie neįtraukti į Sutartį, ir kurių Rangovas, kaip savo srities specialistas, negalėjo numatyti kaip būtinų tinkamam Sutarties vykdymui ir užbaigimui, tačiau yra tiesiogiai susiję su Darbais arba kitais Rangovo įsipareigojimais pagal Sutartį ir kuriuos būtina papildomai atlikti dėl Užsakovo reikalavimų arba Statinio projekto sprendinių būtinų pakeitimų (tarp jų – Darbų apimčių pakeitimo), klaidų ar trūkumų Užsakovo dokumentuose taisymo.
- 1.1.25. **Paslaugos** – Sutarties SD ir Pirkimo dokumentuose nurodytos paslaugos, kartu su Darbais teikiamos šios Sutarties pagrindu;
- 1.1.26. **Pirkimo dokumentai** – dokumentai, kurie suprantami taip, kaip nurodyta PJ ir Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme;
- 1.1.27. **Pirkimo sąlygos** arba **Sąlygos** - dokumentai, kurie suprantami taip, kaip nurodyta Bendrosiose pirkimo sąlygose, kuriais vadovaujantis Rangovas pateikė Pasiūlymą;
- 1.1.28. **Rangovas** – Sutarties Šalis, kuri įsipareigoja atlikti ir užbaigti Darbus Sutartyje nustatyta tvarka ir terminais. Rangovo sąvoka taip pat apima ir Rangovo Ūkio subjektus, kurių pajėgumais remiamasi, Subrangovus, darbuotojus ir kitus teisėtais pagrindais Rangovo Darbų atlikimui pasitelktus asmenis, jei Sutartyje nėra numatyta kitaip;
- 1.1.29. **Sąskaita** – pagal Aktus (jei pasirašomi) Rangovo išrašoma ir Užsakovui pateikiama PVM sąskaita faktūra ar sąskaita faktūra (jeigu Rangovas nėra PVM mokėtojas) už Rangovo tinkamai, kokybiškai ir laiku atliktus Darbus;
- 1.1.30. **Specialistas** – Rangovo darbuotojas, kurio profesinė kvalifikacija ir (arba) patirtimi rėmėsi Rangovas tam, kad atitiktų Pirkimo dokumentuose nustatytus kvalifikacijos reikalavimus, ir (arba) į kurio kvalifikaciją atsižvelgė Užsakovas, vertindamas Rangovo Pasiūlymą;
- 1.1.31. **Statinio projektas** – normatyvinių statybos techninių dokumentų nustatytos sudėties dokumentų, kuriuose pateikiami statytojo sumanyto statinio sprendiniai (statinio projekto dalys, skaičiavimai, brėžiniai), skirtų statybą leidžiančiam dokumentui gauti, statybai vykdyti ir statybos užbaigimo procedūroms atlikti, visuma. Statinio projektas rengiamas vadovaujantis statybos techniniu reglamentu STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“;
- 1.1.32. **Subrangovas** – asmuo, kurį Rangovas numato pasitelkti arba pasitelkia atlikti Darbus, perduodamas jam dalį Sutarties vykdymo, įskaitant subrangovų subrangovus. Prekių, Medžiagų ir Įrenginių tiekėjai, kurie pagal Sutartį atlieka Prekių, Medžiagų ar Įrenginių montavimo darbus, taip pat yra Subrangovai pagal Sutartį;
- 1.1.33. **Susiję darbai** – su Darbų tinkamu įvykdymu susiję darbai, kurie numatyti Užsakyme arba kurie nors ir nenumatyti, tačiau būtini tinkamam Darbų įvykdymui, kurių būtinumą Rangovas privalėjo numatyti kaip savo srities profesionalas. Susiję darbai yra transportavimo, pristatymo, Darbų ir (ar) Statinio projekto (-ų) derinimo su valstybinėmis ir kitomis institucijomis, jei tai privaloma pagal Darbų pobūdį, leidimų, kitų sutikimų iš trečiųjų šalių gavimas, jei tai privaloma pagal darbų pobūdį ir kiti darbai, be kurių Užsakovas negalėtų naudotis Darbų rezultatu, ar tai pareikalautų iš Užsakovo papildomų išlaidų;

- 1.1.34. **Susitarimas** – tai dokumentas, pavadintas „Susitarimu“, kurį Šalys sudaro keisdamos Sutarties sąlygas;
- 1.1.35. **Sutarties BD** – Sutarties bendroji dalis, kuri yra sudėtinė ir neatskiriama Sutarties dalis, nustatanti bendrąsias Sutarties nuostatas;
- 1.1.36. **Sutarties SD** – Sutarties specialioji dalis, kuri yra sudėtinė ir neatskiriama Sutarties dalis, nustatanti specialiąsias Sutarties nuostatas;
- 1.1.37. **Sutartis** – tarp Šalių sudaryta sutartis dėl Darbų atlikimo, susidedanti iš Sutarties BD 2.1. punkte nurodytų dokumentų;
- 1.1.38. **Sutarties įvykdymo užtikrinimas** – Sutarties SD nurodytas užtikrinimo būdas, kuriuo užtikrinamas Rangovo prievolių pagal Sutartį tinkamas įvykdymas;
- 1.1.39. **Sutarties sąlygos** – Bendrosios pirkimo sąlygos ir Specialiosios pirkimo sąlygos kartu;
- 1.1.40. **Šalis** – Rangovas ir Užsakovas kiekvienas atskirai;
- 1.1.41. **Šalys** – Rangovas ir Užsakovas abu kartu;
- 1.1.42. **Techninė specifikacija** – dokumentas, kuris suprantamas taip, kaip nurodyta Pirkimo sąlygose;
- 1.1.43. **Techninis projektas** – vientisas pirmosios ir pagrindinės projektavimo dalies dokumentas, kuriame pateikti inžinerinių sistemų ir inžinerinių tinklų projektiniai sprendiniai. Techninis projektas rengiamas vadovaujantis statybos techniniu reglamentu STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“;
- 1.1.44. **Ūkio subjektas, kurio pajėgumais remiamasi** – Rangovo Sutarties vykdymui pasitelkiamas trečiasis asmuo, kurio kvalifikacija Rangovas remiasi, kad atitiktų kvalifikacijos reikalavimus. Ūkio subjektas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas ir kuris tiesiogiai prisideda prie Sutarties vykdymo (veikia kaip Subrangovas), tuo pačiu yra ir Subrangovas;
- 1.1.45. **Užsakymas** – Užsakovo Rangovui pateikiamas dokumentas (jei sudaromas) ar el. laiškas, ar kita Sutarties SD nustatyta forma Rangovui teikiamas Darbų užsakymas, o Sutarties SD nurodytais atvejais – ir žodinis nurodymas, pagal kurį Rangovas turi vykdyti Darbus. Užsakymo gavimo data laikoma jo pristatymo data (jei užsakymas perduodamas tiesiogiai), arba užsakymo išsiuntimo data ir tikslus išsiuntimo laikas (jei užsakymas pateikiamas el. paštu), arba 3 (trečia) Diena po užsakymo išsiuntimo paštu dienos, o Rangovui duodant žodinį nurodymą – tokio veiksmo atlikimo momentas;
- 1.1.46. **VPĮ** – Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas;
- 1.1.47. **Užsakovas** – uždaroji akcinė bendrovė „VILNIAUS VANDENYS“.

2. Sutarties struktūra ir aiškinimas

2.1. Sutarties aiškinimo ir taikymo tikslais nustatoma tokia Sutarties dokumentų (su priedais, jei pridedami) prioriteto tvarka: (1) Sutarties SD; (2) Sutarties BD; (3) Pirkimo procedūrų vykdymo metu Užsakovo pateikti Pirkimo dokumentų paaiškinimai, patikslinimai; (4) Užsakovo reikalavimai ir Techninė specifikacija; (5) Rangovo Pasiūlymas; (6) Pirkimo procedūrų vykdymo metu Viešųjų pirkimų komisijos Rangovui teikti paklausimai ir Rangovo atsakymai; (7) kiti Pirkimo dokumentai. Tuo atveju, jei tarp šiame Sutarties BD punkte nurodytų dokumentų būtų neatitikimų ar prieštaravimų, dokumentai bus aiškinami pagal jų pirmumą, nurodytą šiame punkte.

2.2. Jei šioje Sutarties BD nenurodyta kitaip, žodžiai, vartojami vienaskaita, taip pat reiškia ir daugiskaitą, vienos giminės žodžiai apima ir bet kurios kitos giminės atitinkamus žodžius, žodžiai, reiškiantys asmenį, apima tiek juridinius, tiek ir fizinius asmenis, o nuoroda į visumą taip pat reiškia nuorodą ir į jos dalį, ir (kiekvieną konkrečiu atveju) atvirkščiai. Žodžiai „susitarti“, „susitarė“, „susitarimas“ reiškia, kad atitinkamas susitarimas Šalių turi būti įformintas raštu, o „raštu“ reiškia visas Sutarties dokumentuose nustatytas taisykles, taip pat bet kurios Šalies sudarytus popierinius ir (ar) elektroninius dokumentus bei bet kokius Sutartyje nurodytomis komunikacijos priemonėmis kitai Šaliai pateiktus dokumentus.

3. Sutarties objektas

3.1. Rangovas įsipareigoja savo rizika, sąskaita ir atsakomybe, Sutartyje nurodytomis sąlygomis ir terminais atlikti Sutarties SD nurodytus Darbus, kurie detalizuoti Techninėje specifikacijoje, ir perduoti šių Darbų rezultatą Užsakovui, o Užsakovas įsipareigoja priimti tinkamai ir laiku atliktus Darbus, ir sumokėti Darbų kainą Sutartyje nurodytomis sąlygomis ir tvarka.

3.2. Rangovas bus laikomas įvykdęs Sutartį (taip pat, Užsakymą, kai jis teikiamas), kai atliks ir perduos visus pagal Sutartį privalomus atlikti Darbus (įskaitant Darbų rezultato perdavimą) bei Užsakovo naudai laiku ir tinkamai atliks statybos užbaigimo procedūras (jei pagal Sutartį jos turi būti atliekamos).

4. Darbų apimtys ir Darbų pakeitimai

4.1. Visi Sutarties SD nurodyti Darbai, kuriuos Rangovas turi atlikti, užbaigti ir perduoti Užsakovui, detalizuojami Techninėje specifikacijoje ir (ar) Užsakyme. Darbai atliekami pagal Sutarties BD, Sutarties SD ir Techninėje specifikacijoje nustatytą tvarką ir sąlygas.

4.2. Darbų kaina ir Darbų įkainiai yra fiksuota ir galutinė suma (jei Sutarties SD nėra nurodoma kitaip), į kurią įskaičiuotos visos su Darbų atlikimu susijusios tiesioginės bei netiesioginės išlaidos, mokesčiai ir rinkliavos (neįskaitant PVM), įskaitant, tačiau neapsiribojant įrenginių, Medžiagų, gaminių, įrankių ir kitų daiktų, reikalingų Sutarties vykdymui, įsigijimo išlaidas, išlaidas, susijusias su Sutartyje nurodytų ar Sutartimi susijusių dokumentų rengimu, derinimu, pateikimu, Sutarties sudarymu ir vykdymu ir visas kitas tiesiogines bei netiesiogines išlaidas, susijusias su Darbų atlikimu, bei bet kokių darbų, reikalingų Darbams atlikti ir Sutartyje numatytų įsipareigojimų vykdymu, atlikimu, išskyrus atvejus, kai Sutartyje aiškiai nurodyta kitaip.

4.3. Rangovas savo sąskaita privalo atlikti ir Sutartyje nenurodytus darbus, kurie yra būtini tinkamam Sutarties vykdymui, t. y. tam, kad visi Darbai būtų užbaigti ir atlikti tinkamai bei laiku ir kuriuos Rangovas objektyviai turėjo ir galėjo numatyti iki Sutarties sudarymo, susipažinęs su visais Pirkimo dokumentais, įstatymų reikalavimais ir (ar) situacija rinkoje.

4.4. Jeigu po Sutarties vykdymo pradžios Rangovas arba Užsakovas nustato, kad Darbų apimtys yra didesnės ar mažesnės nei nustatyta Sutartyje ir (ar) Techninėje specifikacijoje ir (ar) Pirkimo dokumentuose, tokį neatitikimą nustačiusi Šalis privalo per 10 (dešimt) Darbo dienų informuoti kitą Šalį elektroniniu paštu (jeigu Sutarties SD nenumatyta kita tvarka).

4.5. Darbai, kurie nėra numatyti Sutartyje ir (ar) Techninėje specifikacijoje ir (ar) Pirkimo dokumentuose, išskyrus Sutarties BD 4.3. punkte nurodytus Darbus, galės būti vykdomi ir apmokami tik Šalims sudarius rašytinį Susitarimą dėl Papildomų darbų atlikimo su sąlyga, kad nepažeidžiamos PJ 97 straipsnyje nurodytos sąlygos ir kuris laikomas neatskiriama Sutarties dalimi. Šiuo atveju, Rangovas patvirtina ir garantuoja, jog Užsakovo nustatyta tvarka ir terminais Užsakovui pateiks visus ir bet kokius Užsakovo iš Rangovo reikalaujamus dokumentus, kurie susiję su Papildomų darbų atlikimu ir kuriais remiantis Užsakovas įvertins Papildomų darbų reikalingumą.

4.6. Tuo atveju, jei faktinės Darbų apimtys yra mažesnės nei nustatyta Sutartyje ir (ar) Techninėje specifikacijoje ir (ar) Pirkimo dokumentuose, Darbų gali būti atsisakoma tik tuo atveju, jei Užsakovas Rangovui pateikia rašytinį nurodymą dėl Darbų atsisakymo (jų nevykdymo) ir atitinkamai sudaro rašytinį Šalių Susitarimą dėl Darbų atsisakymo.

4.7. Darbų vykdymo metu Rangovas turi naudoti tik tuos įrenginius ir Medžiagas, kurios nurodytos Techninėje specifikacijoje ir jos prieduose. Šiuose dokumentuose nurodyti įrenginiai / Medžiagos turi atitikti Sutartyje ir (ar) Pirkimo dokumentuose ir (ar) Techninėje specifikacijoje ir jos prieduose nustatytus reikalavimus ir (arba) būti parinkti iš medžiagų sąrašo, nurodyto <http://www.vv.lt/lt/partneriams/>, galiojusio Pirkimo skelbimo metu.

4.8. Sutarties vykdymo metu Rangovas, gavęs rašytinį Užsakovo sutikimą, turi teisę keisti naudojamus įrenginius / Medžiagas, tačiau tik tuo atveju, jeigu tokių įrenginių / Medžiagų konkretus gamintojas nebegamina ir (arba) oficialus gamintojo atstovas nebeparduoda. Siekdamas keisti perkamą įrenginį / Medžiagą, Rangovas privalo pateikti Užsakovui argumentuotą prašymą su įrodymais, kad egzistuoja šiame punkte nurodytos aplinkybės ir kad keičiami įrenginiai / Medžiagos visiškai atitinka Sutarties ir (ar) Pirkimo dokumentų ir (ar) Techninės specifikacijos reikalavimus. Užsakovui sutikus keisti naudojamus įrenginius / Medžiagas sudaromas rašytinis Šalių Susitarimas.

5. Darbų vieta ir Darbų sauga

5.1. Užsakovas suteikia teisę nustatytu terminu Rangovui naudotis Darbų atlikimui reikalinga Darbų vieta. Rangovui Darbų vieta perduodama Šalims pasirašant Tarpusavio saugaus darbo organizavimo atsakomybės ribų / statybvietės perdavimo – priėmimo aktą (po 1 (vieną) vienodą teisinę galią turintį egzempliorių kiekvienai Šaliai). Jei Sutartyje Darbų vietos naudojimo sąlygų Rangovui nepakanka Darbams atlikti, Darbų atlikimui trūkstant vieta Rangovas pasirūpina pats savo lėšomis.

5.2. Užbaigus Darbus Rangovas privalo grąžinti Darbų vietą į iki Darbų atlikimo buvusią būklę, išskyrus atvejus, kai dėl objektyvių priežasčių to negalima padaryti. Darbų vieta grąžinama Šalims pasirašant Rangovo užbaigtų statybos darbų perdavimo statytojui aktą (po 1 (vieną) vienodą teisinę galią turintį egzempliorių kiekvienai Šaliai).

5.3. **Sauga Darbų vietoje ir kitoje Darbų vykdymo teritorijoje:**

5.3.1. Rangovas, prieš pradėdamas vykdyti Darbus, privalo susipažinti su Užsakovo patvirtintomis ir viešai Užsakovo interneto svetainėje skelbiama darbuotojų saugos ir sveikatos: nulinės tolerancijos nelaimingiems atsitikimams darbe, politika¹ ir privalo jos laikytis visų Darbų vykdymo metu. Rangovas užtikrina, kad šių taisyklių laikysis jo darbuotojai, Ūkio subjektai, kurių pajėgumais remiamasi, Subrangovai (jo darbuotojai), kiti asmenys, už kurių veiksmus atsako Rangovas;

5.3.2. Prieš Darbų vykdymo pradžią Rangovas privalo su Užsakovu pasirašyti Tarpusavio saugaus darbo organizavimo atsakomybės ribų aktą / statybietės perdavimo – priėmimo aktą.

5.3.3. Rangovas įsipareigoja susipažinti ir laikytis Užsakovo patvirtinto Rangovų saugaus darbo organizavimo ir vykdymo UAB „Vilniaus vandenys“ objektuose tvarkos aprašo reikalavimų, kuris viešai paskelbtas <http://www.vv.lt/lt/partneriams>.

5.4. **Darbų vykdymo metu Rangovas Darbų vietoje ar kitoje Darbų vykdymo teritorijoje privalo:**

5.4.1. Užtikrinti Darbų vietas (ar kitos Darbų vykdymo teritorijos) tinkamą būklę, ją naudoti tik Darbų atlikimui, užtikrinti ir garantuoti – darbuotojų ir darbų saugos, gaisrinės saugos, techninės saugos, elektrotechninės saugos, civilinės saugos ir aplinkos apsaugos reikalavimų (toliau – Sauga) laikymąsi, Darbų vietas (ar kitos Darbų vykdymo teritorijos) bei joje esančio, Užsakovui ir (ar) tretiesiems asmenims priklausančio turto saugumą, objekte esančių Užsakovo statinių, įrengimų ar jų dalių saugų ir sklandų eksploatavimą, teisėtą ir saugų Darbą, įskaitant, tačiau ne tik Įstatymų reikalaujamų ženklų, aptvėrimų įrengimą, bet kokių nereikalingų ir Darbų vykdymui trukdančių medžiagų, įrenginių, atliekų ar kitų bet kokių kliuvinių pašalinimą bei vykdyti kitus Sutartyje ir (ar) Įstatymuose numatytus saugos reikalavimus;

5.4.2. Užtikrinti laisvą Užsakovo atstovo ir (ar) kitų jo nurodytų asmenų patekimą į Darbų vietą (ar kitą Darbų vykdymo teritoriją), sudaryti tinkamas sąlygas Užsakovui ar jo nurodytiems asmenims atlikti kitus Darbų vietoje reikalingus atlikti darbus, kurių Rangovas neatlieka;

5.4.3. Laikytis Užsakovo patvirtinto Klientų aptarnavimo standarto reikalavimų, kuris viešai paskelbtas <http://www.vv.lt/lt/partneriams>;

5.4.4. Laikytis Užsakovo patvirtinto Tiekėjų elgesio kodekso, kuris viešai paskelbtas <http://www.vv.lt/lt/partneriams>;

5.4.5. Vadovautis Užsakovo patvirtinta Technine politika, kuri viešai paskelbta <http://www.vv.lt/lt/partneriams>.

5.5. **Darbų vykdymo metu Darbų vietoje Rangovas turi teisę:**

5.5.1. Patiekti, iškrauti, priimti ir sandėliuoti bei saugoti Darbams reikalingus Įrenginius, Medžiagas ir techniką, taip pat įrengti laikinus statinius (prieš tai gavęs Užsakovo sutikimą), kurie reikalingi Darbams atlikti ir Įrenginiams, Medžiagoms saugoti ar Darbams organizuoti (už šio turto praradimą, sugadinimą, sunaikinimą ir (ar) bet kokią kitą neigiamą poveikį atsakomybė tenka Rangovui). Užsakovas neatsako už Rangovo Darbų vietoje paliktų Įrenginių, Medžiagų ir technikos saugumą.

6. Darbų atlikimo terminai ir Darbų vykdymas

6.1. Rangovas privalo vykdyti visus Darbus laikydamasis Darbų atlikimo terminų, kurie nurodyti Techninėje specifikacijoje ir (ar) Sutarties SD ir (ar) Pirkimo dokumentuose.

6.2. Darbai turi būti atliekami pagal Šalių patvirtintą Grafiką (Etapais), jei taip nurodyta Sutarties SD, arba pagal Užsakymą, jei taip nurodyta Sutarties SD, arba kita Sutarties SD arba Techninėje specifikacijoje nurodyta tvarka. Grafiką Rangovas turi parengti ir pateikti Užsakovui suderinimui (jei Sutarties SD nėra nustatyta kitaip) per Sutarties SD ir (ar) Techninėje specifikacijoje nustatytą terminą.

6.3. Tuo atveju, jei Sutarties SD nurodyta, kad Darbai turi būti atliekami pagal Grafiką (Etapais), Rangovas Darbus turi organizuoti taip, kad jie būtų atlikti atitinkamais Grafike nurodytais terminais. Jei atitinkamo Etapo įvykdymo terminas nenurodytas, bus laikoma, kad Etapą Rangovas turi užbaigti per Darbų atlikimo terminą.

6.4. Grafikas gali būti keičiamas (tikslinimas) nekeičiant Sutarties SD 6.1. punkte nustatyto termino, tik Šalių įgaliotiems atstovams raštu patvirtinus Grafiko pakeitimus. Grafiko keitimas jokiais atvejais nėra laikomas Sutarties sąlygų pakeitimu.

6.5. **Sutarties pratęsimas:**

6.5.1. Darbų atlikimo terminas gali būti pratęstas rašytiniu Šalių Susitarimu nepasibaigus Užsakyme ir (ar) Grafike ir (ar) Techninėje specifikacijoje ir (ar) Sutartyje nustatytam Darbų terminui, jeigu Rangovas nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 10 (dešimt) Darbo dienų nuo paaiškėjusių aplinkybių dienos ir ne vėliau kaip likus 5

---

¹ <http://www.vv.lt/lt/partneriams/>.

(penkioms) Darbo dienoms iki Darbų termino pabaigos, pateikia Užsakovui argumentuotą prašymą pratęsti Darbų terminą ir jame nurodytos aplinkybės yra susijusios bent su viena iš šių aplinkybių:

6.5.1.1. Užsakovas nevykdo ar netinkamai vykdo savo sutartinius įsipareigojimus pagal Sutartį ir Rangovas dėl to negali vykdyti Darbų;

6.5.1.2. Užsakovo pateikiami papildomi nurodymai Rangovui, kurie turi įtakos Darbų atlikimo terminams - Papildomų darbų atlikimo terminui;

6.5.1.3. vykdant Darbus paaiškėja šios Sutarties pasirašymo metu nenumatytos aplinkybės, trečiųjų asmenų (valstybinių ir savivaldybės institucijų bei įstaigų, vyriausybinių ir nevyriausybinių organizacijų) veiksmai ar neveikimas, taip pat su Rangovu susijusių trečiųjų asmenų, nuo kurių priklauso Sutarties vykdymas, bankrotas ar veiklos stabdymas, ikiteismine ar teismine tvarka vykstantys ginčai, su Sutarties vykdymu įstatymų nuostatų pasikeitimas (tik tais atvejais, kai Rangovas vykdo Darbus Sutartyje nustatytais terminais), žemės savininkų, kurių sklypuose pagal Statinio projektą ir šią Sutartį turi būti vykdomi Darbai, delsimas ar nesutikimas Užsakovo nustatytomis sąlygomis derinti Statinio projektą ar nustatyti servitutą (ar kitas žemės naudojimo sąlygas);

6.5.1.4. Rangovas negali laiku įvykdyti Darbų dėl kompetentingų institucijų sprendimu sustabdytos ar apribotos jo veiklos, jei toks sprendimas nepriklauso nuo paties Rangovo, jo vadovybės, personalo veikimo ir (ar) neveikimo ir dėl šių priežasčių Rangovas objektyviai negali įvykdyti Darbų Sutartyje nustatytais terminais, bei pateikia įrodymus, pagrindžiančius, kokių priemonių yra imamasi, kad aplinkybės, trukdančios vykdyti Sutartimi prisiimtus įsipareigojimus, būtų pašalintos ir Darbai atlikti kuo greičiau;

6.5.1.5. neįprastai nepalankios klimato sąlygos (pvz. ekstremalūs šalčiai, ilgalaikės liūtys, uraganinis vėjas ir kt.), tai yra, tokios sąlygos, kurios yra neaprašytos Sutarties dokumentuose ir kurių joks patyręs Rangovas negalėjo numatyti Pirkimo metu iki Pasiūlymų pateikimo termino pabaigos, įvertinęs Lietuvoje viešai skelbiamus klimato duomenis ir prognozes. Rangovas, remdamasis šiame punkte nurodytomis aplinkybėmis, privalo pateikti šias aplinkybes patvirtinančius dokumentus ir Užsakovui įrodyti jų pagrįstumą;

6.5.1.6. Dėl aplinkybių lemiančių prekių / Įrenginių / Medžiagų / gaminių trūkumą rinkoje ir (ar) jų pristatymą Sutartyje nurodytu terminu kurių profesionalus ir patyręs Rangovas negalėjo numatyti Pirkimo metu iki Pasiūlymo pateikimo termino pabaigos. Rangovas, remdamasis šiame punkte nurodytomis aplinkybėmis, privalo pateikti šias aplinkybes patvirtinančius dokumentus ir Užsakovui įrodyti jų pagrįstumą (prekių / Įrenginių / Medžiagų / gaminių užsakymo iš gamintojo kopijas, užsakymo pateikimo metu numatytą gamintojo pristatymo terminą, oficialų gamintojo raštą su nurodytomis aplinkybėmis dėl kurių prekių / Įrenginių / Medžiagų / gaminių rinkoje trūksta ir (ar) jos negali būti pristatomos Sutartyje nurodytu terminu, įrodymus apie prekių / Įrenginių / Medžiagų / gaminių pristatymą Pasiūlymo teikimo metu ir pan.).

6.5.2. Šalys susitaria, kad Rangovo kontrahento (išskyrus Užsakovą) sutartinių įsipareigojimų nevykdymas nėra laikomas svarbia aplinkybe, kurios pagrindu būtų galima pratęsti Darbų terminą.

6.5.3. Sutarties BD 6.5.1.5. punkto nurodyta sąlyga taikoma tik tuo atveju, jeigu Rangovas pateikė Užsakovui pažymą iš Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos apie ypač nepalankias meteorologines sąlygas. Ši sąlyga netaikoma, jei Rangovas susiplanuoja atvirame ore vykdomus Darbus atlikti žiemos laikotarpiu (nuo gruodžio 1 d. iki balandžio 15 d.), kai yra rizika, kad esant neigiamai lauko oro temperatūrai ar kitoms žiemos laikotarpiui būdingoms oro sąlygoms (sniegas, apledėjimas, grunto įšalas ir kita) tam tikro pobūdžio Darbai (pvz., mūro, betonavimo, grunto darbai, aplinkos tvarkymo, dangų atstatymo, tinklų tiesimo ir išbandymo, kiti Darbai, kurių procese naudojamas vanduo, ir t. t.) nebus tinkamai ir (ar) laiku atlikti. Rangovas, planuodamas Darbus žiemos laikotarpiu pilna apimtimi prisiima atsakomybę dėl šių Darbų tinkamo atlikimo atitinkamu metu.

6.5.4. Visais atvejais sprendimo teisė, ar tenkinti Rangovo prašymą priklauso Užsakovui.

6.5.5. Rangovui pateikus prašymą vėliau nei prieš 5 (penkis) Darbo dienas iki Darbų termino pabaigos, toks prašymas nėra vertinamas ir terminas nepratęsiamas, išskyrus atvejus, kai Užsakovas atsižvelgia į objektyvias aplinkybes, dėl kurių Rangovas negalėjo pateikti prašymo Sutarties BD 6.5.1. punkte nustatytu terminu.

6.5.6. Užsakyme ir (ar) Grafike ir (ar) Techninėje specifikacijoje ir (ar) Sutartyje nustatytas Darbų terminas, gali būti pratęsiamas tik tam laikotarpiui, kurio pagrįstumą Rangovas gali įrodyti pateikęs atitinkamus įrodymus.

6.5.7. Užsakovui sutikus, Užsakyme ir (ar) Grafike ir (ar) Techninėje specifikacijoje ir (ar) Sutartyje nustatytas Darbų terminas gali būti pratęsiamas Rangovo pagrįstam laikotarpiui rašytiniu Šalių Susitarimu, Rangovui pateikus prašymą su pagrindimu. Pratęsimų skaičius neribojamas, tačiau bendras Užsakymo vykdymo laikotarpis negali būti ilgesnis kaip 12 (dvylika) mėnesių.

6.5.8. Užsakovas, gavęs argumentuotą Rangovo prašymą, kuriame aiškiai nurodomos ir objektyviai pagrindžiamos Darbų terminų pažeidimo (vėlavimo) priežastys, susijusios su bent viena iš Sutarties BD 6.5.1.

punkte išvardintų aplinkybių, pagrįstų faktiniais įrodymais, turi teisę nereikalausti Rangovo mokėti netesybų šių aplinkybių egzistavimo laikotarpiu.

6.6. Sutarties stabdymas:

6.6.1. Užsakovas raštu dėl pasikeitusių aplinkybių, kai dėl jų negalima tęsti Darbų ir, kai jos tampa žinomos po Sutarties sudarymo ir, kai Rangovas nebuvo prisiėmęs jų atsiradimo rizikos, gali bet kada nurodyti Rangovui sustabdyti visų ir (ar) dalies Darbų vykdymą, nurodydamas tikslų arba apytikslį terminą, kuriam sustabdo visus Darbus arba dalies Darbus (jeigu įmanoma);

6.6.2. Sutartinių įsipareigojimų vykdymo terminą galima stabdyti atitikus aplinkybes, kurioms atsiradus sutartinių įsipareigojimų įvykdymas gali būti stabdomas pagrįstam laikotarpiui, bet ne ilgiau kaip 12 (dvylikai) mėnesių, esant šioms aplinkybėms:

6.6.2.1. Užsakovas negauna Europos Sąjungos, valstybės ar savivaldybės finansavimo projekto vykdymui;

6.6.2.2. papildomi archeologiniai tyrinėjimai, kurie nebuvo numatyti, bet kuriuos būtina atlikti;

6.6.2.3. Užsakovui būtinas papildomas laikas įvykdyti viešojo pirkimo procedūras, kurių neįvykdžius negalima tęsti Darbų;

6.6.2.4. laiku neatlaisvinta Darbų vieta Objekte;

6.6.2.5. kitos aplinkybės, kurios nebuvo žinomos Pirkimo vykdymo metu ir su kuriomis būtų susidūręs bet kuris Rangovas ir (ar) Užsakovas.

6.6.3. Visų Darbų, ar dalies visų Darbų sustabdymo atveju atitinkamų Darbų terminų skaičiavimas taip pat yra sustabdomas ir Rangovas privalo imtis reikiamų priemonių tinkamai sustabdyti Darbus, apsaugoti Statybos darbus ir prekes / Įrenginius / Medžiagas / gaminius nuo jų būklės pablogėjimo, sugadinimo ar praradimo, taip pat vykdyti kitus Užsakovo nurodymus, įskaitant nurodymus atlaisvinti ir (arba) grąžinti statybvietę, sudaryti sąlygas Užsakovui ar jo nurodytiems tretiesiems asmenims vykdyti darbus statybvietėje ir pan. Jeigu Rangovas sustabdo dalį Statybos darbų ir tokių Statybos darbų nevykdymas nėra kliūtis laiku užbaigti visus Darbus, Darbų terminų skaičiavimas nestabdomas.

6.6.4. Jeigu dėl Darbų (ar jų dalies) sustabdymo Darbai vėluoja (tai yra, objektyviai reikia daugiau laiko užbaigti Darbus, nei kad dėl sustabdymo pailgėję Darbų terminai), Rangovas įgyja teisę reikalausti, kad tokia pat trukme, kiek faktiškai vėluoja Darbai, būtų pratęsti Darbų terminai.

6.6.5. Rangovas nedelsiant, bet ne vėliau, kaip per 10 (dešimt) Darbo dienų apie Sutarties BD 6.6.2. punkte nurodytų aplinkybių atsiradimą pateikęs raštišką prašymą ir visus susijusius įrodymus, gauna raštišką Užsakovo sutikimą dėl įsipareigojimų vykdymo termino sustabdymo. Siekiant išvengti bet kokių abejonių, Šalys susitaria, kad Šalims įvykdžius visas šiame punkte nurodytas sąlygas bus sudaromas rašytinis Šalių Susitarimas.

6.6.6. Sustabdyti Darbai neatliekami iki Darbų vykdymo atnaujinimo. Užsakovui ir (ar) Rangovui nurodant raštu Darbai atnaujinami išnykus aplinkybėms, dėl kurių jie buvo sustabdyti. Atnaujinus Darbų vykdymą Darbai atliekami per jiems likusį laikotarpį (laiką), kuris buvo likęs iki sustabdymo.

6.6.7. Darbų sustabdymo metu visus Darbus Rangovas savo atsakomybe ir lėšomis privalo prižiūrėti, sandėliuoti, saugoti nuo sugadinimo, aplinkos poveikio, praradimo arba žalos, iki sustabdymo pasiektą Darbų rezultatą bei Objekte esančias Užsakovo Medžiagas ir Įrangą, Rangovo Medžiagas ir Įrangą.

7. Darbų kokybė

7.1. Rangovas garantuoja, jog Darbų perdavimo – priėmimo metu ir bet kuriuo metu po to (visą kokybės garantijos terminą, jei taikomas) Darbai atitiks Sutartyje nustatytus reikalavimus, jie bus atlikti kokybiškai, be klaidų, kurios panaikintų ar sumažintų Darbų ar jų rezultato tinkamumą įprastam naudojimui. Tuo atveju, jei Užsakovui pradėjus naudoti Darbo rezultatus paaiškėja, kad šiame punkte nurodyta Rangovo pateikta garantija neatitinka tikrovės, Rangovas įsipareigoja atlyginti visus Užsakovo ir (ar) trečiųjų asmenų patirtus nuostolius. Rangovas bet kuriuo Sutarties vykdymo metu ar per Garantijos terminą atsiradusius trūkumus privalo neatlygintinai pašalinti ne vėliau kaip per Sutarties SD numatytą terminą (jeigu toks terminas nenumatytas, tuomet per Užsakovo nurodytą protingą terminą).

7.2. Naudojami Įrenginiai, Medžiagos ir gaminiai turi būti kokybiški (turi atitikti Sutarties, Techninės specifikacijos, Įstatymų reikalavimus, rinkos praktiką, gamintojo nustatytus standartus), turi būti be akivaizdžių ar paslėptų trūkumų, nauji, tinkami naudoti pagal jų tikslinę paskirtį, prekinės išvaizdos, paženklinti pagal Sutarties ir Įstatymų reikalavimus, visiškai sukomplektuoti, tinkamo asortimento.

7.3. Jei Darbų trūkumai pastebimi po perdavimo – priėmimo momento, Užsakovas raštu apie tai informuoja Rangovą.

7.4. Rangovui per nustatytą terminą nepašalinus nustatytų Darbų trūkumų ar nekokybiškus Įrenginius ir (ar) Medžiagas nepakeitus kokybiškais: (1) Užsakovas turi teisę pašalinti trūkumus savo jėgomis ar pasitelkdamas trečiuosius asmenis, o Rangovas tokiu atveju apmoka Užsakovo patirtas trūkumų šalinimo išlaidas bei, Užsakovui pareikalavus, sumoka Sutarties SD nurodyto dydžio netesybas bei, atlygina Užsakovo dėl to patirtus nuostolius tiek, kiek jų nepadengia netesybos; (2) Užsakovas turi teisę naudotis kitomis Sutarties ir (ar) Įstatymų nustatytais teisinės gynybos priemonėmis.

7.5. Kokybės garantija:

7.5.1. Rangovo atliktiems Darbams taikomi galiojančiuose Įstatymuose nustatyti Garantijos terminai, jei Sutarties SD nenustatyta kitaip (t. y. Įstatymuose nustatyta tvarka Šalys Susitarimu Garantijos terminą gali pratęsti arba, jei terminas Įstatymuose nėra nustatytas, – vadovaujamas Sutarties SD ir (ar) Pirkimo dokumentuose nurodytu terminu). Rangovas negali suteikti trumpesnių nei Įstatymuose nustatytų Garantinių terminų;

7.5.2. Įrenginiams ir Medžiagoms, taip pat kitai įrangai, kuri yra montuojama statinyje ir (ar) yra statinio dalis, Garantinis terminas suteikiamas vadovaujantis Įstatymais ir (ar) galiojančiu Lietuvos Respublikos statybos įstatymu;

7.5.3. Garantijos terminai skaičiuojami nuo visų Darbų perdavimo Užsakovui momento, t. y. nuo Galutinio akto pasirašymo momento, bet ne anksčiau nei Įstatymų nustatyta tvarka įforminamas statybos užbaigimas (jei Darbai buvo susiję su statyba ir jei toks užbaigimas turi būti įforminamas). Sutarties nutraukimo atveju, Garantijos terminai skaičiuojami nuo Sutarties nutraukimo momento, jei Sutarties SD nėra nustatyta kitaip. Garantijos terminas sustabdomas tiek laiko, kiek Darbai (jų rezultatas) negalėjo būti naudojami dėl nustatytų trūkumų (defektų), už kuriuos atsako Rangovas;

7.5.4. Per Garantijos terminą atsiradusius Darbų defektus (trūkumus) Rangovas privalo savo sąskaita neatlygintinai pašalinti arba nekokybiškus Įrenginius / Medžiagas pakeisti kokybiškais per Sutarties SD nurodytą terminą (nuo rašytinio Užsakovo reikalavimo gavimo dienos) ar per kitą terminą, kuris objektyviai reikalingas trūkumų pašalinimui ir Šalys jį suderina raštu. Rangovas savo sąskaita privalo atlyginti Užsakovui patirtą žalą (nuostolius) dėl trūkumų šalinimo ir (ar) Įrenginių / Medžiagų pakeitimo kokybiškomis.

8. Darbų organizavimas (atstovai)

8.1. Visi Sutarties vykdymo klausimai sprendžiami per Sutarties SD nurodytus Šalių paskirtus atstovus arba šių atstovų nurodytus asmenis. Šalys patvirtina ir garantuoja, kad jų paskirti atstovai yra ir visą Sutarties galiojimo laiką bus įgalioti spręsti visus su Sutarties vykdymu susijusius klausimus, priimti sprendimus, išskyrus sprendimus dėl Sutarties pakeitimo ir (ar) nutraukimo. Šalis turi teisę pakeisti Sutarties SD nurodytus atstovus (įskaitant jų kontaktinę informaciją), apie tai ne vėliau kaip per 2 (dvi) Darbo dienas raštu informuodama kitą Šalį.

9. Darbų perdavimo – priėmimo tvarka

9.1. Darbų (įskaitant jų dalį) atlikimas (užbaigimas) ir jų perdavimas fiksuojamas Rangovui ir Užsakovui pasirašant Aktą. Akte turi būti nurodyta Darbų pabaigos (jų atlikimo) data, laikas, įvardijami konkretūs atlikti (užbaigti) Darbai (jų pavadinimai) ir kita Darbus apibūdinanti informacija, kuri nėra nurodyta Sąskaitoje. Rangovas prieš pateikdamas Aktą kartu su Sąskaita Užsakovui, privalo Aktą suderinti su Užsakovu ir jis turi būti abiejų šalių pasirašytas. Kartu su Aktu Rangovas Užsakovui pateikia visą atliktų Darbų dokumentaciją (jei ji turi būti rengiama).

9.2. Rangovo atliktų Darbų aktavimas atliekamas Sutarties SD ir (ar) Techninėje specifikacijoje numatytu būdu:

9.2.1 tarpinis aktavimas: Darbai atliekami Etapais pagal Šalių suderintą Grafiką (arba Sutarties SD ir (ar) Pirkimo dokumentuose ir (ar) Techninėje specifikacijoje nustatytais Etapais) ir po kiekvieno Etapo įvykdymo Rangovas Sutarties SD ir (ar) Techninėje specifikacijoje numatyta tvarka pateikia Užsakovui pagal Sutarties BD 9.1. punkto reikalavimus parengtą Aktą bei Sąskaitą, kuriais patvirtinamas sutartos Darbų dalies įvykdymas;

9.2.2 galutinis aktavimas: Darbai atliekami pagal Šalių suderintą Grafiką, pagal Sutarties BD 9.1. punkto reikalavimus parengiamas Galutinis aktas, kuris pateikiamas Užsakovui kartu su Sąskaita po visų Sutartyje numatytų Darbų įvykdymo. Galutiniu aktavimu patvirtinamas visų Darbų pagal Sutartį įvykdymas.

9.3. Kartu su Galutiniu aktu Rangovas, pagal Užsakovo pateiktą formą, privalo pateikti užpildytą pastatyto materialaus turto suvestinę (suvestinės formą pateikia Užsakovas), kurioje galutinė bendra objekto kaina turi būti išskaidyta į atskirus objektus (pvz., tinklai, statiniai, įrengimai, sklendės, vožtuvai).

9.4. Užsakovas Akta ir (ar) Galutinį aktą pasirašo per 5 (penkias) Darbo dienas (jei Sutarties SD nėra nustatytas kitas terminas) nuo jo gavimo dienos arba per minėtą terminą (jei Sutarties SD nėra nustatytas kitas terminas) atsisako pasirašyti Akta ir (ar) Galutinį aktą raštu nurodydamas atmetimo priežastis. Akte ir (ar) Galutiniame akte nurodytus atliktų Darbų trūkumus Rangovas privalo pašalinti per Sutarties SD nurodytus terminus. Užsakovas, pasirašydamas Akta ir (ar) Galutinį aktą patvirtina, jog Darbai atlikti tinkamai (nėra akivaizdžių trūkumų) ir laiku, tačiau tai neatleidžia Rangovo nuo atsakomybės dėl vėliau paaiškėjusių trūkumų (paslėptų trūkumų).

9.5. Šalys susitaria, kad Akto ir (ar) Galutinio akto pasirašymas niekaip neapriboja Užsakovo teisės ateityje nurodyti bet kokius tokių (priimtų) Darbų ar jų rezultatų trūkumus, taip pat reikalauti juos ištaisyti ir (ar) taikyti kitus savo teisių gynimo būdus.

10. Darbų kaina ir mokėjimo tvarka, Darbų kainos (įkainio) perskaičiavimas

10.1. Darbų kainą už visus tinkamai ir laiku atliktus Darbus Užsakovas Rangovui arba Subrangovui (jei pirkimo pobūdis leidžia ir tai numatyta SD) sumoka pagal Sutarties SD nurodyta tvarka ir terminais priimtas Sąskaitas, kurios teikiamos kartu su Aktais ir (ar) Galutiniu aktu. Visi mokėjimai pagal šią Sutartį atliekami eurais, jei Sutarties SD nenumatyta kitaip.

10.2. Elektroninės sąskaitos faktūros, atitinkančios Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą, kurio nuoroda paskelbta 2017 m. spalio 16 d. Komisijos įgyvendinimo sprendime (ES) 2017/1870 dėl nuorodos į Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą ir sintaksių sąrašo paskelbimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/55/ES (OL 2017 L 266, p. 19) (toliau – Europos elektroninių Sąskaitų standartas).

10.3. Europos elektroninių Sąskaitų standarto neatitinkančios elektroninės Sąskaitos turi būti teikiamos naudojantis Sąskaitų administravimo bendrąja informacine sistema (SABIS) priemonėmis. Užsakovas turi teisę neapmokėti Europos elektroninių Sąskaitų standarto neatitinkančių Sąskaitų, jeigu Rangovas jas pateikia ne Sąskaitų administravimo bendrojoje informacinėje sistemoje (SABIS). Užsakovas elektronines Sąskaitas priima ir apdoroja naudodamasis Sąskaitų administravimo bendrosios informacinės sistemos (SABIS) priemonėmis.

10.4. Pridėtinės vertės mokestis (toliau – PVM) apskaičiuojamas ir sumokamas į biudžetą vadovaujantis Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais. Pasikeitus PVM tarifui, Sutarties suma (neįskaitant PVM) nėra keičiama. PVM tarifo pasikeitimas turės įtakos tik tiems Darbams arba jų daliai, kurie buvo įvykdyti po tos Dienos, kai įsigaliojo naujai taikomo PVM tarifo dydis.

10.5. Rangovas patvirtina, kad:

10.5.1. įvertino ir išsiaiškino visas aplinkybes, Darbų apimtis ir visą kitą Darbų įkainiams / kainai, nustatyti reikalingą informaciją bei patvirtina, kad atliks Darbus visa apimtimi ir papildomų lėšų nereikės. Paaiškęs, kad Sutarčiai įvykdyti būtini tokie Darbai (įskaitant Medžiagas, Įrangą, mechanizmus ir kitas priemones), kurių Rangovas nenumatė, neįtraukė į savo parengtus Darbų įkainius / kainą, bet turėjo ir galėjo numatyti, laikoma, kad Rangovo išlaidos, susijusios su tokių Darbų atlikimu, yra įvertintos Darbų įkainiuose / kainoje ir Užsakovo papildomai neturi būti apmokamos;

10.5.2. Šalys sutaria, kad visi šios Sutarties pagrindu atliekami mokėjimai bus vykdomi pavedimu į Rangovo rekvizituose nurodytą sąskaitą banke, išskyrus atvejus, kai Rangovas iš anksto pateiks rašytinį prašymą Užsakovui atlikti mokėjimą pavedimu į kitą Rangovo sąskaitą banke;

10.5.3. Rangovas patvirtina, kad Darbų įkainiai / kaina yra fiksuota ir galutinė suma (jei Sutarties SD nėra nurodoma kitaip), į kurią įskaičiuota:

10.5.3.1. visos tiesioginės ir netiesioginės išlaidos, susijusios su Rangovo Medžiagų (įskaitant montavimo konstrukcijas ir kitus kokybiškų Darbų atlikimui būtinus komponentus), gaminių, priemonių, Įrenginių įsigijimu, naudojimu, transportavimu, pateikimu, draudimu ir saugojimu bei Užsakovo pateiktų medžiagų ir įrangos naudojimu, draudimu ir saugojimu visu Sutarties vykdymo laikotarpiu;

10.5.3.2. visos tiesioginės ir netiesioginės išlaidos, susijusios su Rangovo Medžiagų, Įrenginių, gaminių išskrovimu, transportavimu iki Užsakovo nurodytos vietos, bei sandėliavimui Darbų atlikimo metu;

10.5.3.3. transportavimo išlaidos už Užsakovo pateiktos įrangos pakuočių pristatymą į sandėlį ar atliekų tvarkymo vietą;

10.5.3.4. įprastos tokio pobūdžio Darbų praktikoje tiesioginės ir netiesioginės išlaidos;

10.5.3.5. visi bet kurio pobūdžio mokesčiai ar mokėjimai bei įvairūs kiti darbai, kuriuos būtina atlikti siekiant užtikrinti priešgaisrinės saugos, higienos, darbo saugos, aplinkos apsaugos ir kitus Įstatymų nustatytus reikalavimus, atitinkamą darbų organizavimą, saugų Įrenginių veikimą ir Darbų rezultatų naudojimą pagal

paskirti, taip pat bet kokie Darbai, siekiant nesugadinti Užsakovo ar trečiųjų asmenų turto ar nepažeisti tokių asmenų teisėtų interesų;

10.5.3.6. visos patiriamos tiesioginės ir netiesioginės išlaidos Darbams atlikti, įskaitant Rangovo mokamus mokesčius ir apmokestinimus, rinkliavas, muitus, akcizus, atlyginimus, honorarus, užmokesčius, mokėjimus už banko ar draudimo kompanijos išduodamas Sutartyje numatytas užtikrinimo priemonės, visas kitas Rangovo iš anksto numatytas ar nenumatytas mokėtinas sumas (kaštus);

10.5.3.7. visos su specialiųjų sričių ekspertų, specialistų, profesionalų žiniomis, konsultacijomis bei paslaugomis, kurios yra reikalingos tinkamam Darbų atlikimui, susijusios tiesioginės ir netiesioginės išlaidos;

10.5.3.8. visos kitos įvairios tiesioginės ir netiesioginės išlaidos, būtinos Sutartyje numatytiems Darbams įgyvendinti;

10.5.3.9. visi ir bet kokie Medžiagų, Įrenginių, priemonių, Darbų, Paslaugų kainų pasikeitimai, infliacija, mokesčių pasikeitimai, darbo užmokesčio dydžio pakeitimai, visi kiti ekonominio bei kitokio pobūdžio veiksniai neįtakoja sutartos Darbų įkainių / kainos pakeitimo.

10.6. Šalys susitaria, kad jei Sutartyje nėra nurodyti kokie nors Darbai, o jie pagal Sutarties sąlygas yra būtini kokybiškai ir tinkamai atlikti Sutartimi numatytus Darbus ir (ar) pasiekti Sutartyje numatytą tikslą, laikoma, kad šie Darbai yra įtraukti į Sutartyje ar jos prieduose nurodytus Darbų įkainius / kainą ir Rangovas įsipareigoja juos atlikti, nes tai Susiję darbai.

10.7. Už Darbus, kuriuos Rangovas atlieka be Užsakovo rašytinio sutikimo, nukrypdamas nuo Sutarties ir (ar) Techninės specifikacijos ir (ar) Užsakymo, Užsakovas Rangovui neapmoka.

10.8. Rangovas prisiima visą riziką dėl to, kad ne nuo Užsakovo priklausančių aplinkybių padidės su Sutarties vykdymu susijusios išlaidos ir Rangovui Sutarties vykdymas taps sudėtingesnis (Rangovui padidės įsipareigojimų vykdymo kaina). Įsipareigojimų vykdymo kainos padidėjimas nesuteikia Rangovui teisės sustabdyti Sutarties vykdymo ar atsisakyti Sutarties šiuo pagrindu.

10.9. Šalys susitaria, kad Užsakovas turi teisę sulaukyti Darbų kainos ar bet kurios jos dalies sumokėjimą pagal šią Sutartį, jeigu:

10.9.1. Rangovo atlikti Darbai, jų rezultatai neatitinka Sutarties ir (ar) Techninės specifikacijos, ir (ar) Užsakymo, ir (ar) Įstatymų nustatytų ar įprastinių reikalavimų (įskaitant trūkumus, kurių objektyviai nebuvo įmanoma pastebėti Darbų perdavimo – priėmimo metu) – iki bus pašalinti nustatyti Darbų ar rezultatų trūkumai;

10.9.2. po Darbų perdavimo – priėmimo paaiškėja, kad Užsakovui dėl Rangovo kaltės padaryti žala (nuostoliai);

10.9.3. Rangovas neįvykdo Sutarties BD 14 skyriuje nustatytų įsipareigojimų - iki bus įvykdyti nurodyti įsipareigojimai;

10.9.4. Rangovas nepateikė Sąskaitos atitinkamai mokėtinai sumai arba pateiktoje Sąskaitoje yra klaidų, arba tarp Šalių yra ginčas dėl Sąskaitoje nurodytos mokėtinės sumos dydžio;

10.9.5. Rangovas nevykdo kitų savo įsipareigojimų arba tampa akivaizdu, kad tinkami neįvykdys bet kurio Sutartyje nurodyto įsipareigojimo;

10.9.6. Užsakovas turi teisę be atskiro išankstinio Rangovo įspėjimo išskaičiuoti iš Rangovui pagal šią Sutartį mokėtinų sumų visas ir bet kokiais nuostolių kompensavimo ir (ar) netesybų (delspinigių, baudų) sumas, Rangovo mokėtinas Užsakovui, t. y. Užsakovui vienašališkai įskaitant vienaarūšį priešpriešinį reikalavimą dėl atitinkamos sumos.

10.10. Sutarties kainos / įkainio perskaičiavimo sąlygos:

10.10.1. Bet kuri Sutarties Šalis Sutarties galiojimo metu turi teisę inicijuoti Sutartyje numatytų įkainių / kainos perskaičiavimą (keitimą) ne anksčiau kaip po 6 (šešių) mėnesių nuo Sutarties įsigaliojimo dienos (jeigu perskaičiavimas jau buvo atliktas – nuo paskutinio perskaičiavimo pagal šį punktą dienos);

10.10.2. Sutarties kaina / įkainis gali būti perskaičiuojamas, jeigu Valstybinės duomenų agentūros <https://osp.stat.gov.lt> kas mėnesį skelbiamo statybos sąnaudų elementų kainų indekso, labiausiai atitinkančio Sutarties objekto rūšį (nurodyto Sutarties SD ir (ar) Techninėje specifikacijoje) pokytis per ne mažesnę nei 6 (šešių) mėnesių laikotarpį tarp *Ind_{naujausias}* ir *Ind_{pradžia}* yra > 5 % (tiek didėjimo, tiek mažėjimo atveju);

10.10.3. Atlikdamos perskaičiavimą Šalys vadovaujasi Valstybinės duomenų agentūros Oficialiosios statistikos portale viešai paskelbtais rodiklių duomenų bazės duomenimis, iš kitos Šalies nereikalaujamos pateikti oficialaus Valstybinės duomenų agentūros ar kitos institucijos išduoto dokumento ar patvirtinimo;

10.10.4. Atlikdamos perskaičiavimą Šalys privalo Susitarime nurodyti kainų indekso reikšmę laikotarpio pradžioje ir jos nustatymo datą, indekso reikšmę laikotarpio pabaigoje ir jos nustatymo datą, kainos indekso pokytį (k), perskaičiuotus įkainius, perskaičiuotą pradinės Sutarties kainą / įkainį;

10.10.5. Perskaičiuojama ir taikoma ta Sutarties kainos / įkainio dalis, už kurią Užsakovas dar nesumokėjo Rangovui ir tik po to, kai Šalys sudaro Susitarimą dėl Sutarties kainos / įkainio perskaičiavimo.

10.10.6. Nauja Sutarties kaina / įkainiai perskaičiuojami pagal formulę:

$$a_1 = a + \left(\frac{k}{100} \times a \right), \text{ kur}$$

a – nesumokėta Sutarties kaina / įkainis (Eur be PVM) (jei jis jau buvo perskaičiuotas, tai po paskutinio perskaičiavimo);

a₁ – perskaičiuota (pakeista) Sutarties kaina / įkainis (Eur be PVM);

k – Pagal statybos sąnaudų kainų indeksą (pasirenkamas atitinkamas Sutarties SD ir (ar) Techninėje specifikacijoje nurodytas statinys ir (ar) grupė) apskaičiuotas statybos sąnaudų kainų pokytis (padidėjimas arba sumažėjimas) (%) „k“ reikšmė skaičiuojama pagal formulę:

$$k = \left(\frac{Ind_{naujausias}}{Ind_{pradžia}} \right) \text{kur}$$

Ind_{naujausias} – kreipimosi dėl kainos / įkainio perskaičiavimo išsiuntimo kitai Šaliai data (paskutinis prieš prašymo perskaičiuoti kainą / įkainius pateikimo mėnuo) naujausias paskelbtas statybos sąnaudų kainų indeksas (pasirenkamas atitinkamas Sutarties SD ir (ar) Techninėje specifikacijoje nurodytas statinio tipas / grupė);

Ind_{pradžia} – laikotarpio pradžios statybos sąnaudų kainų indeksas (pasirenkamas atitinkamas Sutarties SD ir (ar) Techninėje specifikacijoje nurodytas statinio tipas / grupė).

10.10.7. Pirmojo perskaičiavimo atveju laikotarpio pradžia (mėnuo) yra Sutarties įsigaliojimo data. Antrojo ir vėlesnių perskaičiavimų atveju laikotarpio pradžia (mėnuo) yra paskutinio perskaičiavimo metu naudotos paskelbto atitinkamo indekso reikšmės mėnuo.

10.10.8. Statybos sąnaudų kainų indekso Ind šaltinis – Valstybinės duomenų agentūros Oficialiosios statistikos portalas <https://osp.stat.gov.lt> duomenys. Šiuos žingsnius galima rasti <https://osp.stat.gov.lt> internetiniame puslapyje (žingsniai): → visi rodikliai; → Rodiklių duomenų bazė; → Pagal temą; Ūkis ir finansai (makroekonomika); → Kainų indeksai, pokyčiai ir kainos; → Statybos sąnaudų elementų kainų indeksai (SSKI), kainų pokyčiai ir svoriai; → Statybos sąnaudų elementų kainų indeksai; → Statybos sąnaudų elementų kainų indeksai (2015 m. – 100); → Viršuje spaudžiame „v Lentelės parinktys“; → Statinių pagal tipą klasifikatorius (CC); → Pasirenkame **atitinkamą statinio tipą / grupę iš klasifikatoriaus (pagal Sutarties SD ir (ar) Techninėje specifikacijoje nurodytus perkamus darbus** (tais atvejais kai Sutarties SD ir (ar) Techninėje specifikacijoje nurodyti perkami darbai yra keli Inžineriniai statiniai, nurodome „Inžineriniai statiniai“) → Nurodome laikotarpį).

10.10.9. Atlikus peržiūrą ir nustatius, kad Sutarties SD ir (ar) Techninėje specifikacijoje nurodyto pirkimo objekto indeksas pasikeitė daugiau kaip 5 proc., Sutarties kaina / įkainis atitinkamai didinama arba mažinama.

10.10.10. Skaičiavimas indeksų reikšmės imamos keturių skaitmenų po kablelio tikslumu. Apskaičiuotas pokytis (k) tolimesniems skaičiavimams naudojamas suapvalinus iki vieno skaitmens po kablelio, o apskaičiuota kaina / įkainis „a“ suapvalinamas iki dviejų skaitmenų po kablelio.

10.10.11. Vėlesnis kainos / įkainio perskaičiavimas negali apimti laikotarpio, už kurį jau buvo atliktas perskaičiavimas.

10.10.12. Perskaičiuota kaina / įkainis įsigalioja nuo abiejų Šalių Susitarimo dėl Sutarties pakeitimo pasirašymo dienos, jei pačiame Susitarime nenumatyta kitaip, bei galioja tik tai Darbų daliai, kuri Užsakovo dar nebuvo užaktuota. Už Darbus, atliktus iki Susitarimo dėl kainos / įkainio perskaičiavimo pasirašymo dienos, Užsakovas apmoka taikant iki tol galiojusią kainą / įkainį, o už Darbus, užaktuotus po Susitarimo pasirašymo dienos, bus apmokama taikant naują kainą / įkainį.

10.10.13. Gali būti perskaičiuojamos Rangovui mokėtinos sumos tik už statybos Darbus, o už kitus, nei statybos Darbai, darbus (Darbo projekto parengimą ir pan.) mokėtinos sumos negali būti perskaičiuojamos.

10.11. **Išankstinis mokėjimas (avansas):**

10.11.1. Šio Sutarties BD 10.11. punkto sąlygos yra taikomos tuo atveju, kai Sutarties SD yra numatytas avanso mokėjimas bei numatytas avanso dydis. Šis dydis negali būti keičiamas dėl Sutarties kainos / įkainio peržiūros ar keitimo;

10.11.2. Rangovas turi teisę prašyti Užsakovo sumokėti visą Sutarties SD nurodytą avansą, arba prašyti sumokėti avansą dalimis, neviršijant Sutarties SD įrašyto bendro avanso dydžio, arba sumokėti tik dalį avanso;

Rangovas, norėdamas gauti avansą ar jo dalį, privalo pateikti Užsakovui prašymą ir avanso grąžinimo užtikrinimą, atitinkantį šias sąlygas:

10.11.2.1. Avanso grąžinimo užtikrinimas nurodomas Sutarties SD, kuris turi būti besąlyginė, neatšaukiama, pirmo pareikalavimo garantija arba laidavimo draudimas (arba taip kaip nurodyta Sutarties SD), pagal kurį garantas arba draudikas įsipareigoja sumokėti Užsakovui jo reikalaujamą sumą, jeigu Užsakovas pateikia mokėjimo reikalavimą ir jame nurodo, kad Rangovas negrąžino sumokėto avanso pagal Sutarties sąlygas, bei sumą, kurios Rangovas negrąžino;

10.11.2.2. Avanso grąžinimo užtikrinimas turi būti išduotas: (a) Europos Sąjungoje licencijuoto banko arba draudimo bendrovės arba (b) banko ar draudimo bendrovės iš trečiosios šalies, kurie užtikrinimo išdavimo dieną turi turėti bent vienos tarptautinių reitingų agentūros patvirtintą investicinio lygio reitingą, ne mažesnę kaip: Standard & Poor's – „A-“, Fitch – „A-“, Moody's – „A3“ arba lygiavertį; reitingą turi atitikti bankas arba draudimo bendrovė, kuri išdavė užtikrinimą, arba bendrovių grupė, kuriai jie priklauso;

10.11.2.3. Avanso grąžinimo užtikrinimas turi būti surašytas lietuvių kalba;

10.11.2.4. Avanso grąžinimo užtikrinimo suma turi būti lygi Rangovo prašomai avanso sumai ir turi būti nurodoma ir išmokama eurai;

10.11.2.5. Reikalaujama pagal avanso grąžinimo užtikrinimą suma turi būti išmokama ne vėliau nei per 5 (penkias) Darbo dienas po Užsakovo mokėjimo reikalavimo pateikimo garantui arba draudikui;

10.11.2.6. Avanso grąžinimo užtikrinimas turi įsigalioti ne vėliau, negu avanso sumokėjimo Rangovui (avanso įskaitymo į Rangovo banko sąskaitą) momentu;

10.11.2.7. Avanso grąžinimo užtikrinime nurodytas jo galiojimo terminas turi būti ne trumpesnis nei Sutarties galiojimo terminas (jei Sutarties SD nenurodyta kitaip);

10.11.2.8. Rangovas privalo užtikrinti, kad avanso grąžinimo užtikrinimas galiojotų ir būtų įvykdomas iki tol, kol visa avanso suma bus išskaityta iš mokėtinų sumų už atliktus Darbus arba Rangovas grąžins Užsakovui likusią neišskaitytą avanso sumą;

10.11.2.9. Jeigu Rangovas negrąžina Užsakovui avanso likus 30 (trisdešimčiai) Dienų iki avanso grąžinimo užtikrinimo galiojimo pabaigos, Rangovas privalo pratęsti avanso grąžinimo užtikrinimo galiojimą iki tol, kol bus grąžintas visas avansas, bet ne trumpesniai terminui, negu nurodytasis Sutarties BD 10.11.2.7. punkte. Rangovas privalo pateikti Užsakovui dokumentą, patvirtinantį avanso grąžinimo užtikrinimo galiojimo termino pratęsimą, ne vėliau negu likus 14 (keturiolikai) Dienų iki avanso grąžinimo užtikrinimo galiojimo pabaigos. Jeigu Užsakovas laiku negauna tokio dokumento, Užsakovas turi teisę pagal avanso grąžinimo užtikrinimą pareikalauti sumokėti visą avanso likutį. Avanso grąžinimo užtikrinime turi būti numatytas garanto arba draudiko besąlyginis įsipareigojimas sumokėti Užsakovui negrąžintą avanso sumą, jeigu Rangovas negrąžino Užsakovui viso avanso likus 30 (trisdešimčiai) Dienų iki avanso grąžinimo užtikrinimo galiojimo termino pabaigos, nepratęsė užtikrinimo galiojimo termino ir (arba) nepateikė Užsakovui tą patvirtinančio dokumento likus 14 (keturiolikai) Dienų iki užtikrinimo galiojimo pabaigos;

10.11.2.10. Avanso grąžinimo užtikrinimo suma gali būti mažinama Rangovo grąžintomis (išskaitytomis) avanso sumomis;

10.11.2.11. bet kokius ginčus tarp garanto arba draudiko ir Užsakovo, susijusius su avanso grąžinimo užtikrinimu, spręs Lietuvos Respublikos teismai.

10.11.3. Užsakovas privalo sumokėti Rangovui avansą (jo dalį) per 10 (dešimt) Darbo dienų arba per Sutarties SD nurodytą kitą terminą po to, kai Rangovas pateikia Užsakovui prašymą sumokėti avansą (jo dalį) ir avanso grąžinimo užtikrinimą, atitinkantį visas Sutarties BD 10.11.2. punkte nustatytas sąlygas.

10.11.4. Avansas išskaitomas iš Užsakovo mokėtinų Rangovui sumų už atliktus Darbus, atliekant Sutarties SD nurodyto dydžio išskaitymus iš kiekvieno mokėjimo. Išskaitymai daromi tol, kol išskaitoma visa avanso suma. Bet kuriuo atveju visa likusi neišskaityta avanso suma, nepriklausomai nuo tokios sumos dydžio, yra išskaitoma iš paskutiniųjų sumų, kurias Užsakovas privalo sumokėti Rangovui už Darbus, atliktus iki Galutinio akto sudarymo.

10.11.5. Jeigu Galutinio akto sudarymo arba Sutarties nutraukimo dieną avansas nėra išskaitytas iš Rangovui mokėtinų sumų, tą dieną kyla Rangovo prievolė sumokėti (grąžinti) Užsakovui neišskaitytą avanso likutį.

10.11.6. Jeigu paaiškėja, kad avanso grąžinimo užtikrinimą išdavęs asmuo tapo nemokus, neįvykdo įsipareigojimų Užsakovui arba kitiems tretiesiems asmenims, ar netinkamai juos vykdo, Rangovas privalo nedelsdamas, bet ne vėliau nei per 14 (keturiolika) Dienų nuo Užsakovo reikalavimo, pateikti Užsakovui naują avanso grąžinimo užtikrinimą likusiai neišskaitytai avanso sumai, atitinkantį Sutarties BD 10.11.2. punkte nurodytas sąlygas. Iki tol Užsakovas turi teisę sustabdyti mokėjimus Rangovui pagal Sutartį, nevirsijančius

likusios avanso sumos.

11. Kitos Šalių teisės ir pareigos

11.1. Užsakovas įsipareigoja:

11.1.1. Suteikti reikiamus įgaliojimus Rangovui veikti Užsakovo vardu (jei tokie įgaliojimai yra reikalingi Darbų atlikimui);

11.1.2. Sutarties vykdymo metu bendradarbiauti su Rangovu, teikiant Sutarties vykdymui pagrįstai reikalingą informaciją;

11.1.3. Vykdyti visus kitus šia Sutartimi prisiimtus įsipareigojimus.

11.2. Užsakovas turi teisę:

11.2.1. Sutarties vykdymo metu patikrinti Rangovo ir (arba) jo pasitelktų asmenų atitiktį Lietuvos Respublikos teisės aktams, reglamentuojantiems privalomus nacionalinio saugumo ir kitų strateginių interesų užtikrinimo kriterijus / principus ir (arba) dėl PJ 58 straipsnio 4¹ dalyje, ir (arba) PJ 50 straipsnio 9 dalyje (kai taikoma) ir (ar) VPJ 47 straipsnio 9 dalyje (kai taikoma) numatytiems reikalavimams. Tuo atveju, jei Sutarties galiojimo metu paaiškėja, jog Rangovas neatitinka šių kriterijų / nuostatų / principų ir nustatytų neatitikimų neištaiso per Užsakovo nurodytą terminą, Užsakovas įgyja teisę, įspėjęs prieš 10 (dešimt) Dienų, vienašališkai nutraukti Sutartį, neatlygindamas jokių nuostolių, apimant bet neapsiribojant, nuostolius dėl minimalių Pirkimo objekto kiekių išpirkimo;

11.2.2. teikti Rangovui pastabas, pasiūlymus, pageidavimus bei nurodymus dėl Darbų atlikimo tvarkos. Užsakovo pastabos, pasiūlymai, pageidavimai bei nurodymai Rangovui yra privalomi ir jis turi juos įvykdyti. Tuo atveju, jeigu Rangovas mano, kad Užsakovo pastabos, pasiūlymai, pageidavimai bei nurodymai prieštarauja Įstatymų reikalavimams arba kelių grėsmę atliekamų Darbų tinkamumui bei saugumui, Rangovas turi raštu išdėstyti savo nuomonę Užsakovui. Jeigu Rangovas raštu nepateikia savo nuomonės Užsakovui ir įvykdo Užsakovo ar jo atstovo pastabas, pasiūlymus, pageidavimus bei nurodymus, už jų sukeltas pasekmes atsako Rangovas;

11.2.3. Be atskiuro Rangovo informavimo tikrinti ir vertinti kaip atliekami Darbai;

11.2.4. Raštu reikalauti Rangovo, t. y. jo personalo ar kito Rangovo pareigas vykdančio asmens pakeitimo, jei mano, kad šis asmuo nevykdo ar netinkamai vykdo įsipareigojimus pagal Sutartį ir (ar) Įstatymus ar yra pagrindo manyti, kad minėti įsipareigojimai ateityje nebus vykdomi;

11.2.5. atsisakyti dalies Darbų raštu apie tai informavęs Rangovą iki tol, kol Darbai, kurių ruošiamasi atsisakyti, nėra pradėti ir (ar) jiems atlikti būtinos Medžiagos / Įrenginiai nėra užsakyti, patiekti ir (ar) panaudoti. Tokiu atveju, Darbų kaina / įkainis sumažinamas proporcingai atsisakomiems Darbams.

11.3. Rangovas įsipareigoja:

11.3.1. Tinkamai ir sąžiningai vykdyti Sutartį, Darbus atliekant profesionaliai, rūpestingai, efektyviai, kokybiškai, Sutartyje nustatyta tvarka ir terminais (įskaitant, kai Darbai atliekami Etapais, pagal Grafiką), savo rizika ir sąskaita, laikantis Sutarties ir (ar) Įstatymų nustatytų reikalavimų, o jei tokie reikalavimai nenurodyti – pagal visuotinai pripažįstamus profesinius standartus bei praktiką, taip pat atsižvelgti į Sutarties vykdymo metu Užsakovo pateiktas pastabas, reikalavimus, nurodymus ir papildomą informaciją;

11.3.2. Tinkamai užbaigus Darbus, perduoti Užsakovui Sutarties ir Įstatymų reikalavimus atitinkantį Darbų rezultatą, ištaisyti visus ir bet kokius trūkumus, nustatytus bet kuriuo Sutarties vykdymo metu ar per Garantijos terminą, pilnai ir tinkamai sutvarkyti Darbų atlikimo vietą ir aplinkines teritorijas, kurios buvo naudotos Rangovo reikmėms, įskaitant likusio statybinio laužo, užteršto grunto, šiukšlių ir pan. išgabenimą;

11.3.3. Pateikti visus dokumentus, numatytus Techninėje specifikacijoje, taip pat, Užsakovo reikalavimu, pateikti visą informaciją ir dokumentaciją, susijusią su Darbų atlikimu (jų rezultatais), Darbų eiga ir Sutartyje nurodytų reikalavimų laikymąsi, konsultuoti Užsakovą visais su Darbų atlikimu susijusiais klausimais;

11.3.4. Savo sąskaita apsaugoti Užsakovą nuo bet kokių pretenzijų, nuostolių, atsirandančių dėl Rangovo veiksmų ar aplaidumo vykdant Sutartį bei atlyginti dėl savo veiksmų padarytą žalą (nuostolius), įskaitant, tačiau ne tik žalą dėl bet kokių Įstatymų pažeidimų, neteisėto patentų, prekių ženklų, kitų intelektualės nuosavybės objektų panaudojimo ar bet kokių asmenų teisių pažeidimo;

11.3.5. Nukrypti nuo Grafiko, Užsakymo (jei sudaromas) tik gavus Užsakovo sutikimą;

11.3.6. Nedelsiant informuoti Užsakovą apie įvykusius nelaimingus atsitikimus ar avarijas ar bet kokias kitas kliūtis ir (ar) aplinkybes, kurios trukdo ar gali trukdyti atlikti Darbus Sutartyje nustatytais terminais ir tvarka;

11.3.7. Baigus Darbus ir (ar) pasibaigus Sutarčiai bet kokiais pagrindais, savo sąskaita sutvarkyti Darbų vietą ir aplinką, taip pat Užsakovui raštu paprašius, grąžinti visus iš Užsakovo gautus, Sutarčiai vykdyti reikalingus dokumentus, Medžiagas ir kt.;

11.3.8. Naudoti Darbų vietą tik pagal tiesioginę paskirtį, netrukdyti Užsakovui ir jo atstovams patekti į Darbų vietą (ar kitą Darbų vykdymo vietą) ir sudaryti visas sąlygas patikrinti, kaip atliekami Darbai bei ar laikomasi kitų Sutarties sąlygų bei Įstatymų reikalavimų;

11.3.9. Vykdydamas Sutartį, vadovautis Įstatymais. Atsakomybė už Įstatymų nesilaikymą ir (ar) nevykdymą ar jų netinkamą laikymąsi ir (ar) vykdymą tenka Rangovui. Rangovas vykdydamas Sutartį ir pažeidęs Įstatymų nuostatas, įsipareigoja atlyginti Užsakovui ir (ar) tretiesiems asmenims visą dėl tokio pažeidimo atsiradusią žalą (nuostolius);

11.3.10. Tinkamai vykdyti kitus įsipareigojimus, numatytus Sutartyje ir Įstatymuose bei užtikrinti, jog visų Sutartyje ir (ar) Įstatymuose nustatytų įsipareigojimų laikytųsi Rangovo personalas (įskaitant, tačiau ne tik Subrangovus) bei kiti asmenys, už kurių veiksmus atsako Rangovas;

11.3.11. Tuo atveju, jeigu Pirkimo dokumentuose buvo keliamas reikalavimas dėl minimalaus Rangovo darbuotojų darbo užmokesčio, mokėti ne mažesnę darbo užmokesčių nei buvo nurodyta Rangovo Pasiūlyme, Rangovas, be atskiro Užsakovo pareikalavimo, Sutarties SD nustatytu periodiškumu ir terminais privalo:

11.3.11.1. teikti Užsakovui dokumentus, patvirtinančius Sutarties BD 11.3.11. punkte įtvirtintų įsipareigojimų vykdymą;

11.3.11.2. informaciją apie tai, kad Rangovas, sudarius Sutartį, bet ne vėliau kaip iki Sutarties vykdymo pradžios, turi pateikti Sutartį vykdysiančių ir Užsakovo nurodytas užduotis atliksiančių darbuotojų sąrašą (vardus, pavardes, gimimo datas) ir jiems siūlomo mokėti darbo užmokesčio mėnesio medianą;

11.3.11.3. informaciją, kad Sutarties vykdymo metu pasikeitus nurodytai informacijai Rangovas nedelsdamas turi informuoti Užsakovą ir pateikti atnaujintą nurodytų darbuotojų sąrašą ir patikslintą darbo užmokesčio mėnesio medianą, jeigu taikoma;

11.3.11.4. vykdyti kitus šia Sutartimi prisiimtus ir Įstatymuose nustatytus įsipareigojimus.

11.3.12. Rangovas patvirtina ir garantuoja, kad tiek Sutarties sudarymo metu, tiek visą jos galiojimo laikotarpį Rangovas ir (ar) jos akcininkas (-ai) ir (ar) tiesioginis (-iai) ar netiesioginis (-iai) galutiniai naudos gavėjas (-ai) ir (ar) jų valdomas (-i) subjektas (-ai) (toliau – Subjektai), nėra įtraukti į bet kokią Europos Sąjungos ir (ar) Jungtinių Tautų ir (ar) Didžiosios Britanijos ir (ar) Jungtinių Amerikos Valstijų ir (ar) Lietuvos Respublikos prekybinių, ekonominių, finansinių ar kitų sankcijų sąrašą (-us) ir (ar) panašų sąrašą (toliau – Sankcijų sąrašai), o taip pat nei vienam iš Subjektų nėra pareikštas bet koks įtarimas, susijęs su dalyvavimu pinigų plovimu, teroristų finansavimu ar mokestiniu sukčiavimu susijusioje veikloje ir (ar) įsitraukimu į tokią veiklą. Rangovas Sutarties vykdymo metu įsipareigoja nedelsdamas raštu, bet ne vėliau nei per 1 (vieną) Darbo dieną nuo nurodytų aplinkybių atsiradimo, pranešti Užsakovui informaciją apie Subjektų įtraukimą į Sankcijų sąrašus, taip pat apie Subjektui pareikštus įtarimus dėl aukščiau nurodytų veiklų ir (ar) įsitraukimo į tokias veiklas. Subjektų, kurių akcijomis prekiaujama vertybinių popierių biržoje, naudos gavėjui nustatyti taikomi Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo įstatyme nustatyti kriterijai. Šiame punkte nustatytų reikalavimų pažeidimas ir (ar) nesilaikymas sukelia Sutartyje nurodytas pasekmes.

11.4. **Rangovas turi teisę:**

11.4.1. Prašyti Užsakovo, jog jis suteiktų informaciją ir (ar) dokumentus, kurie reikalingi vykdant Sutartį ir kurių pateikimas buvo numatytas Pirkimo dokumentuose ir (ar) Sutartyje;

11.4.2. Reikalauti, jog Užsakovas priimtų Sutarties ir (ar) Įstatymų reikalavimus atitinkančius, tinkamai ir laiku atliktus, užbaigtus Darbus.

12. Pareiškimai ir garantijos

12.1. **Kiekviena Šalis pareiškia ir garantuoja, jog:**

12.1.1. Ji ar jos atstovai, dalyvaujantys Sutarties vykdyme, turi teisę, įgaliojimus, visus būtinus leidimus, licencijas, atestatus, kompetenciją, techninius, intelektinius, finansinius, fizinius ir bet kokius kitus būtinus išteklius ir galimybes ir (ar) atliko visus būtinus veiksmus, reikalingus sudaryti ir vykdyti Sutartį ir tinkamai vykdyti joje numatytus įsipareigojimus. Pasiūlymo ir (ar) Paraiškos pateikimo dieną Šalims Sutarties, įskaitant visus Pirkimo dokumentus, sąlygos yra aiškos, nedviprasmiškos ir vykdytinos bei pakankamos tam, kad būtų tinkamai įvykdyti visi Sutartyje numatyti įsipareigojimai;

12.1.2. Nei šios Sutarties sudarymas, nei šia Sutartimi prisiimtų įsipareigojimų vykdymas neprieštarauja ir nepažeidžia: (1) jokio teismo, arbitražo, valstybinės ar savivaldos institucijos sprendimo, įsakymo, potvarkio ar

nurodymo; (2) jokios sutarties ar kitokio sandorio, kurio šalimi yra bet kuri iš Šalių; ar (3) jokių bet kuriai iš Šalių taikomų įstatymų nuostatų;

12.1.3. Nėra žinoma apie jokių būsimų teisinės aplinkos pasikeitimus, kurie gali turėti įtakos Sutarties galiojimui ar Sutartimi prisiimtų įsipareigojimų vykdymui. Šalis yra moki ir finansiškai pajėgi įvykdyti Sutartį, jos veikla nėra apribota, jai neiškelta arba nėra numatoma iškelti bylos dėl bankroto, restruktūrizavimo ar likvidavimo, ji nėra sustabdyusi ar apribojusi savo veiklos.

13. Sutarties įvykdymo užtikrinimas

13.1. Sutarties BD 13 dalies nuostatos taikomos tuomet, kai Sutarties SD ir (ar) Pirkimo sąlygose numatyta, kad Sutarties įvykdymas turi būti užtikrintas atitinkamu prievolės įvykdymo užtikrinimo būdu.

13.2. Rangovas ne vėliau kaip per 7 (septynias) Darbo dienas nuo Sutarties pasirašymo dienos (jei Sutarties SD ar Pirkimo dokumentuose nenurodytas kitas terminas) turi pateikti Užsakovui Pirkimo sąlygose ir (ar) Sutarties SD nurodyto dydžio neatšaukiamą, besąlyginį pirmojo pareikalavimo Sutarties įvykdymo užtikrinimą – banko garantiją arba užstatą. Sutarties įvykdymo užtikrinimas turi būti pateiktas eurais, jei Sutarties SD nenustato kitaip. Jei Rangovas per šiame punkte nustatytą terminą nepateikia nustatyto Sutarties įvykdymo užtikrinimo, laikoma, kad jis atsisakė pasirašyti Sutartį.

13.3. Sutarties įvykdymo užtikrinime (banko garantijoje) turi būti nurodyta, kad jį išdavęs subjektas (bankas) įsipareigoja neatšaukiamai ir besąlygiškai sumokėti Užsakovui Sutarties SD nurodytą sumą per 5 (penkias) Darbo dienas (jei Sutarties SD ar Pirkimo dokumentuose nenurodytas kitas terminas) po Užsakovo pirmojo rašytinio reikalavimo apie sutartinių įsipareigojimų nevykdymą ar jų netinkamą vykdymą pateikimo dienos. Rangovas ir (ar) minėtą užtikrinimą išdavęs subjektas neturi teisės reikalauti, jog Užsakovas pagrįstų savo reikalavimą, t. y. Užsakovas rašytiniame reikalavime tik nurodo, kokių sutartinių įsipareigojimų Rangovas neįvykdė ar juos įvykdė netinkamai, ir jokie papildomi įrodymai nėra pateikiami. Užsakovas neįsipareigoja įrodyti realiai patirtų nuostolių ir Rangovas pateikdamas Sutarties įvykdymo užtikrinimą pareiškia ir garantuoja, jog Sutarties įvykdymo užtikrinimo suma, nurodyta Sutarties SD, laikytina minimaliais Užsakovo nuostoliais, kurių atskirai nereikia įrodinėti.

13.4. Sutarties įvykdymo užtikrinimas turi galioti visą Sutarties galiojimo laikotarpį (įskaitant pratęsimus), jeigu Sutarties SD sąlygose nenurodyta kitaip. Tuo atveju, jeigu Sutarties terminas buvo pratęstas, Rangovas privalo pateikti naują Sutarties įvykdymo užtikrinimą Sutarties BD 13.2. nustatyta tvarka ir terminais, skaičiuojant nuo Susitarimo dėl Sutarties pratęsimo pasirašymo dienos.

13.5. Rangovas turi teisę prašyti Užsakovo, jog prieš pateikiant Sutarties įvykdymo užtikrinimą (banko garantiją), Užsakovas įvertintų ir patvirtintų, kad Rangovo siūlomą ir šiame punkte minėtą Sutarties įvykdymo užtikrinimą Užsakovas sutinka priimti. Jei minėtas Sutarties įvykdymo užtikrinimas neatitinka Sutartyje keliamų reikalavimų, Užsakovas turi teisę jo nepriimti ir (ar) laikyti jį negaliojančiu, ir (ar) kreiptis į Rangovą dėl naujo užtikrinimo pateikimo Užsakovui, o Rangovas privalo tokį užtikrinimą pateikti per trumpiausią įmanomą terminą. Rangovui laiku nepateikus naujo šiame punkte minėto Sutarties įvykdymo užtikrinimo, Užsakovas turi teisę pareikšti reikalavimą pagal turimą užtikrinimą ir (ar) sulaikyti mokėjimus Rangovui (atitinkame Sutarties įvykdymo užtikrinime nurodytai sumai). Tokiu atveju sulaikytos sumos Rangovui bus išmokėtos ne anksčiau, nei bus pateiktas naujas Sutarties įvykdymo užtikrinimas (arba kitaip išnyks įsipareigojimas jį pateikti).

13.6. Užsakovas grąžina Rangovui Sutarties įvykdymo užtikrinimą ne vėliau kaip per 30 (trisdešimt) Dienų (jei Sutarties SD ar Pirkimo dokumentuose nenurodytas kitas terminas) nuo Rangovo Sutartimi prisiimtų įsipareigojimų tinkamo įvykdymo dienos. Sutarties punktas nėra taikomas tuo atveju, jeigu šioje dalyje nustatyta tvarka pateikiama kvalifikuotu elektroniniu parašu patvirtinta banko garantija.

14. Draudimas

14.1. Rangovas visą Sutarties galiojimo laikotarpį privalo įstatymuose ir (arba) Sutarties SD sąlygose numatytais atvejais būti apsidraudęs savo civilinę atsakomybę.

14.2. Rangovas ne vėliau, kaip per 5 (penkias) Dienas nuo statybos leidimo išdavimo, tačiau ne vėliau, kaip iki Darbų pradžios, privalo pateikti Užsakovui įrodymą, kad Rangovas yra apdraudęs savo civilinę atsakomybę ir Darbus (atskirai kiekvienam statiniui) bei pateikti draudimo liudijimų (polisų) tinkamai patvirtintas kopijas bei draudimo poliso (-ų) apmokėjimą patvirtinančius dokumentus. Draudimo sutartys turi galioti nuo Darbų pradžios datos iki Darbų pabaigos datos. Laikas, per kurį Rangovas turi pateikti įrodymus, įskaitomas į Darbų atlikimo trukmę.

- 14.3. Tuo atveju, jeigu teisės aktai reikalauja pagal darbų pobūdį, Rangovas, ne vėliau, kaip per 5 (penkias) Dienas nuo Sutarties įsigaliojimo dienos, privalo pateikti Užsakovui įrodymą, kad jo pasitelkti projektuotojai (jeigu taikoma) yra apdraudę savo civilinę atsakomybę.
- 14.4. Jeigu Rangovas veikia jungtinės veiklos (partnerystės) pagrindu, visi partneriai turi būti įvardyti kaip apdraustieji pagal draudimo sutartį.
- 14.5. Jeigu Rangovas Sutarties vykdymui pasitelkia Subrangovus dalies ar visų Darbų atlikimui, Subrangovai turi būti įvardyti kaip apdraustieji pagal draudimo sutartį.
- 14.6. Jeigu draudimo sutarties terminas pasibaigia anksčiau, negu numatyta Sutarties SD ir (ar) Įstatymuose, Rangovas privalo pratęsti (atnaujinti) draudimo sutartį ir pateikti Užsakovui tai patvirtinančius dokumentus likus ne mažiau nei 10 (dešimčiai) Darbo dienų iki draudimo sutarties termino pabaigos tol, kol ši Sutartis galios.
- 14.7. Rangovas privalo visuomet laikytis draudimo sutarties sąlygų bei užtikrinti, kad sudaryta draudimo sutartis galiotų iki jos termino pabaigos, ir yra visiškai atsakingas už bet kokius jos pažeidimus ir dėl tokių pažeidimų kylančias pasekmes.
- 14.8. Iš draudiko gauta draudimo išmoka privalo būti naudojama apdraustiems nuostoliams ir žalai padengti.
- 14.9. Jeigu draudiko išmokėtos draudimo išmokos nepakanka Rangovo padarytai žalai atlyginti, Rangovas privalo atlyginti likusius nuostolius. Jeigu Rangovas nesudaro draudimo sutarties šiame punkte nurodytomis sąlygomis arba neužtikrina draudimo sutarties sąlygų laikymosi, tai bet kokius nuostolius arba žalą, kuriuos pagal draudimo sutartį būtų turėjęs atlyginti draudikas, privalo atlyginti Rangovas.
- 14.10. Jeigu padidėja Sutarties kaina, pailgėja Darbų terminai arba pasikeičia kitos aplinkybės, turinčios įtakos draudiko pareigų vykdymui, Rangovas privalo atitinkamai pakeisti draudimo sutartis.
- 14.11. Jeigu Rangovas laiku nesudaro draudimo sutarties, jos nepratęsia arba nepateikia įrodymų apie jos sudarymą, pratęsimą ar galiojimą, Užsakovas turi teisę sustabdyti Rangovui priklausančias mokėti sumas iki kada Rangovas įvykdys visus savo įsipareigojimus, numatytus šios Sutarties BD dalyje. Rangovas neturi teisės daryti jokių draudimo sutarčių sąlygų pakeitimų be išankstinio Užsakovo sutikimo.
- 14.12. Sutarties BD 14 dalies nustatytų reikalavimų nesilaikymas laikomas esminiu Sutarties pažeidimu ir kurių nesilaikymas suteikia teisę Užsakovui vienašališkai nutraukti Sutartį bei sukelia Įstatymuose numatytas pasekmes.

15. Atsakomybė

15.1. Šalių atsakomybė:

- 15.1.1. Už savo sutartinių įsipareigojimų nevykdymą ar netinkamą vykdymą Šalys atsako Sutarties SD, Sutarties BD ir Įstatymų nustatyta tvarka. Šalys pareiškia, kad nustatytos netesybos yra teisingo bei protingo dydžio ir yra laikomos minimaliais nuostoliais, kurių nereikia atskirai įrodinėti. Netesybų sumokėjimas nukentėjusiai Šaliai nedraudžia reikalauti nuostolių atlyginimo, kurių netesybos nepadengia;
- 15.1.2. Šalys susitaria, kad Jeigu Šalių patirti nuostoliai viršija sumokėtas netesybas, kaltoji Šalis privalo sumokėti patirtų nuostolių ir sumokėtų netesybų skirtumą. Taip pat Šalys susitaria, kad netesybų sumokėjimas nukentėjusios Šalies reikalavimu neatleidžia kitos Šalies nuo prievolių pagal šią Sutartį tinkamo vykdymo;
- 15.1.3. Šalis nėra atleidžiama nuo atsakomybės, jei jos įsipareigojimų nevykdymui turėjo įtakos jos pačios, Ūkio subjektų, kurių pajėgumais remiamasi, jos Subrangovų, tą Šalį tiesiogiai ar netiesiogiai valdančių ar jos valdomų subjektų, taip pat jų darbuotojų, valdymo organų ar jų narių sprendimai, veiksmai ar neveikimas;
- 15.1.4. Jeigu Rangovas Pirkimo procedūrų metu atitinkamai Pirkimo dokumentuose nustatytiems reikalavimams įrodyti rėmėsi kitų Ūkio subjektų ekonominiais ir finansiniais pajėgumais, Rangovas ir Ūkio subjektai prisiima solidarią atsakomybę už Sutarties įvykdymą;
- 15.1.5. Jeigu norminiai teisės aktai numato imperatyvius reikalavimus dėl teisės verstis veikla, tačiau tokie reikalavimai Pirkimo sąlygose nebuvo numatyti, Rangovas užtikrina, kad Sutartį vykdys tik tokią teisę turintys asmenys ir įsipareigoja pateikti Užsakovui tai pagrindžiančius dokumentus iki atitinkamų veiklų vykdymo pradžios. Jeigu Rangovo kvalifikacija dėl teisės verstis atitinkama veikla nebuvo tikrinama arba tikrinama ne visa apimtimi, Rangovas Užsakovui įsipareigoja, kad Sutartį vykdys tik tokią teisę turintys asmenys;
- 15.1.6. Rangovas, laiku neįvykdęs šios Sutarties BD 14 dalyje (Draudimas) numatytų pareigų, Užsakovui pareikalavus, turi sumokėti Užsakovui 0,05 % (penkių šimtųjų procento) dydžio delspinigius nuo atitinkamai šios Sutarties numatytos atitinkamos draudimo sumos už kiekvieną uždelstą dieną;

15.1.7. Užsakovas turi teisę reikalauti sumokėti 10 procentų nuo likutinės Sutarties kainos be PVM baudą ir atlyginti tiesioginius nuostolius, patirtus Rangovui pažeidus Sutarties BD 11.3.12. punkte numatytus įsipareigojimus informuoti ir (ar) pateikus klaidingą ir melagingą informaciją apie Subjektų įtraukimą į Sankcijų sąrašus ir (ar) pareikštus įtarimus dėl pinigų plovimo, teroristų finansavimo ar su mokestiniu sukčiavimu susijusios veiklos;

15.1.8. Jeigu Darbų priėmimo metu nustatoma, kad Rangovas nepasiekia Rangovo Pasiūlyme nurodytų ekonominio naudingumo vertinimo kriterijų parametrų ar reikšmių (jeigu tokie nurodyti Rangovo Pasiūlyme), Rangovas privalo sumokėti Užsakovui 3 procentų Sutarties vertės dydžio baudą (jeigu Sutarties SD nenurodyta kitaip);

15.1.9. Jeigu paaiškėja Sutarties BD 20 dalyje (Subrangovai, Ūkio subjektai, kurių pajėgumais remiamasi, Specialistai, jungtinė veikla ir jų keitimo tvarka. Kvalifikacijos reikalavimai) nustatyti pažeidimai, Rangovas, Užsakovui pareikalavus, privalo sumokėti 1000,00 EUR (tūkstančio eurų) dydžio baudą;

15.1.10. Tuo atveju, jeigu nustatoma, jog Rangovas nesilaiko Sutarties BD 5.3., 5.4., 11.3.11. punktuose įtvirtintų reikalavimų, Rangovas pagal Užsakovo reikalavimą moka Užsakovui 1000,00 EUR (tūkstančio eurų) dydžio baudą už kiekvieną pažeidimo atvejį, jeigu Sutarties SD nenumatyta kitaip;

15.1.11. Užsakovas neatlygina ir Rangovas pats savo sąskaita sumoka visas baudas ir kitas nuobaudas, skirtas Rangovui, jo darbuotojams, atstovams ar Subrangovams už Įstatymų nesilaikymą. Jeigu kurios nors kompetentingos institucijos arba teismo sprendimu Užsakovui tenka mokėti baudas, nuobaudas ar teismines išlaidas dėl Rangovo, jo darbuotojų ir (ar) Ūkio subjektų kurių pajėgumais remiamasi vykdant Sutartį padarytų Įstatymų ar šios Sutarties pažeidimų, taip pat jeigu dėl šios priežasties kompetentingos institucijos ar teismo sprendimu yra uždelsiamas ar sustabdomas Darbų atlikimas, Rangovas privalo atlyginti Užsakovui dėl šių priežasčių patirtus visus nuostolius, įskaitant bylinėjimosi išlaidas;

15.1.12. Užsakovui nutraukus Sutartį Sutarties BD 19.2.2. punkte nustatyta tvarka, Užsakovui pareikalavus, Rangovas moka Užsakovui 10 (dešimties) procentų Sutarties kainos EUR be PVM dydžio baudą bei atlygina visus Užsakovo tiesioginius nuostolius, susijusius su Sutarties nutraukimu, tiek, kiek pastarųjų nepadengia sumokėta bauda, jeigu Sutarties SD nenumatyta kitaip. Šiame punkte numatyta bauda nėra taikoma tuo atveju, jeigu sutartinių įsipareigojimų vykdymas yra tinkamai užtikrintas vienu iš Sutarties BD 13 dalyje nurodytų būdų, tačiau tai neatleidžia Rangovo nuo prievolės padengti Užsakovo patirtus tiesioginius nuostolius tiek, kiek jų nepadengia užtikrinimo suma;

15.1.13. Rangovas, pažeidęs konfidencialumo įsipareigojimus, Užsakovui moka 3 000,00 EUR (trijų tūkstančių eurų) baudą ir atlygina visus Užsakovo patirtus nuostolius, kiek jų nepadengia numatyta bauda;

15.1.14. Rangovui be Užsakovo sutikimo sumontavus kito tipo ar kito gamintojo perkamas Medžiagas ir (ar) Įrenginius, nei nurodyta Sutartyje ir (ar) Pirkimo dokumentuose, Rangovas sumoka Užsakovui 150,00 EUR (vieno šimto penkiasdešimties eurų) dydžio baudą už kiekvieną atvejį ir įsipareigoja savo lėšomis netinkamas Medžiagas ir (ar) Įrenginius pakeisti Sutartyje ir (ar) Pirkimo dokumentuose nurodyto tipo ir (ar) gamintojo perkamomis Medžiagomis ir (ar) Įrenginiais. Rangovui atsisakius permontuoti netinkamas Medžiagas ir (ar) Įrenginius Sutartyje ir (ar) Pirkimo dokumentuose nurodyto tipo ir (ar) gamintojo perkamomis Medžiagomis ir (ar) Įrenginiais, Užsakovas turi teisę savo lėšomis pakeisti netinkamas perkamas Medžiagas ir (ar) Įrenginius tinkamais, o iš Rangovo turi teisę reikalauti visų nuostolių, susijusių su perkamų Medžiagų ir (ar) Įrenginių permontavimu, atlyginimo;

15.1.15. Užsakovas turi teisę nereikalauti netesybų, kai priskaičiuotų netesybų suma yra mažesnė nei 50,00 EUR (penkiasdešimt eurų);

15.1.16. Kiekvienos Šalies maksimali bendra atsakomybė pagal šią Sutartį gali būti papildomai apribota Sutarties SD nurodytomis sąlygomis (jeigu ji yra nurodyta).

15.2. Atsakomybė už Saugos reikalavimų pažeidimus:

15.2.1. Užsakovas turi teisę sustabdyti Darbus, jeigu nustato šiuurščius Saugos reikalavimų pažeidimus iki jų pašalinimo. Šiuurščiais Saugos reikalavimų pažeidimai laikomi šie: (1) Rangovas ar jo atstovai neturi būtinos kvalifikacijos, reikalingos Sutartyje numatytiems Darbams atlikti; (2) Darbų vietoje (ar kitoje Darbų vykdymo teritorijoje) nėra Rangovo paskirtų asmenų, atsakingų už darbuotojų saugą; (3) nesiimta techninių priemonių Darbams Užsakovo objektuose arba jų nepakanka darbuotojų saugai ir sveikatai užtikrinti; (4) Rangovo darbuotojai ar atstovai neturi asmeninių apsaugos priemonių arba jomis nesinaudoja; (5) kiti Saugos reikalavimų pažeidimai, jeigu jie kelia grėsmę žmonių sveikatai ir gyvybei;

15.2.2. Sustabdytus Darbus dėl Sutarties BD 15.2.1. punkte numatytų atvejų, Darbų terminas jokiais atvejais negali būti pratęstas. Darbai gali būti sustabdyti ne ilgesniam laikui, negu tęsiasi minėti Rangovo pažeidimai.

Sustabdžius Darbus šiame punkte nustatyta tvarka, apie tai informuojamas Rangovo darbų vadovas. Rangovui surašomas įpareigojimas / darbų stabdymo aktas pašalinti saugos ir sveikatos teisės aktų, gaisrinės saugos, Užsakovo saugos ir sveikatos norminių dokumentų reikalavimų pažeidimus. Pašalinus nustatytus pažeidimus Rangovas raštu informuoja Užsakovo darbuotoją, parašiusį įpareigojimą / darbų stabdymo aktą;

15.2.3. Jei Darbų vykdymo metu išaiškinamas Rangovo neblaivus ar apsvaigęs nuo narkotinių, psichotropinių ir toksinių medžiagų darbuotojas (įskaitant Rangovo darbuotoją ar kitą Darbų atlikime dalyvaujantį asmenį) nepriklausomai nuo to, ar buvo sustabdyti Darbai, tokiu atveju Rangovui taikoma Sutarties BD 15.2.6. punkte nustatyta bauda už kiekvieną nustatytą atvejį ar darbuotoją;

15.2.4. Asmuo pripažįstamas neblaiviu, kai alkoholio koncentracija biologinėse organizmo terpėse viršija 0,00 promiles;

15.2.5. Jei Rangovas pažeidžia Saugos reikalavimus ir dėl tokio pažeidimo įvyksta sunkus nelaimingas atsitikimas, kaip jis apibrėžiamas Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme, Rangovui taikoma 2 000 EUR (dviejų tūkstančių eurų) bauda už kiekvieną atvejį, jeigu įvyksta lengvas nelaimingas atsitikimas, kaip jis apibrėžiamas Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme – 1 000 EUR (vieno tūkstančio eurų) bauda už kiekvieną atvejį;

15.2.6. Jei Užsakovas, vykdamas Darbų priežiūrą ir kontrolę, nustato arba nustatė Sutarties vykdymo metu Rangovo padarytus Sutarties BD 15.2.1. ir (ar) 15.2.3. punktuose nurodytus pažeidimus ir (ar) Darbų vykdymo technologijos pažeidimus, Rangovas, Užsakovui pareikalavus, privalo sumokėti 300 EUR (trijų šimtų eurų) baudą už kiekvieną atvejį.

15.3. Rizikos tarp Šalių paskirstymas:

15.3.1. Įrengimų, Medžiagų, Darbų ir jų rezultatų atsitiktinio sunaikinimo, sugadinimo bei žuvimo rizika iki visų Darbų perdavimo (Galutinio akto pasirašymo) Užsakovui dienos tenka Rangovui;

15.3.2. Rangovui tenka rizika už eismo įvykius, nelaimingus atsitikimus (įskaitant, tačiau neapsiribojant nelaimingus atsitikimus Rangovo, Užsakovo, trečiųjų asmenų turtui (jo atsitiktinį sunaikinimą, sugadinimą, žuvimą) ir (ar) asmenims) iki Darbų užbaigimo arba Darbų vietos perdavimo Užsakovui dienos, jei Šalys raštu nesusitaria kitaip;

15.4. Jei dėl Rangovo vykdomų Darbų ir (ar) veiksmų, naudojamų Medžiagų, Įrenginių, Rangovo pasitelktų Subrangovų veiksmų bus padaryta žala gamtai, Užsakovo įrenginiams ir (ar) tretiesiems asmenims, ir (ar) bus pažeisti teisės aktų reikalavimai, Rangovas turės atlyginti visą Užsakovo patirtą žalą (nuostolius), taip pat patirtą žalą (nuostolius) tretiesiems asmenims ir (ar) žalą gamtai (aplinkai).

16. Konfidenciali informacija

16.1. Rangovas įsipareigoja be Užsakovo rašytinio sutikimo neatskleisti, neperduoti ar kitokiu būdu neperleisti tretiesiems asmenims jokios iš Užsakovo gautos informacijos, taip pat informacijos, kurią jis sukuria vykdydamas Sutartį (nepriklausomai nuo informacijos formos), taip pat Sutarties sąlygų (išskyrus atvejus, kai Sutarties sąlygos viešojo pirkimo procedūrų metu skelbiamos viešai) (toliau – Konfidenciali informacija). Konfidencialia informacija šios Sutarties prasme yra laikoma informacija, nurodyta Užsakovo patvirtintame Konfidencialios informacijos sąraše, skelbiamame Užsakovo interneto svetainėje <http://www.vv.lt/lt/partneriams/>. Pareiga neatskleisti Konfidencialios informacijos galioja visą Sutarties galiojimo laikotarpį ir 3 (trejus) metus po jos pasibaigimo. Šio straipsnio nuostatos netaikomos informacijai, kuri: (1) yra ar tampa viešai prieinama; (2) pagal galiojančius teisės aktų reikalavimus negali būti laikoma konfidencialia arba turi būti atskleista; (3) kitos Šalies raštu yra nurodyta kaip nekonfidenciali. Tuo atveju, jei Šaliai kyla abejonių, ar informacija yra konfidenciali, Šalis turi elgtis su tokia informacija kaip su Konfidencialia informacija.

16.2. Rangovas, pasirašydamas Sutartį, patvirtina, jog jis susipažino su įsipareigojimu neatskleisti Konfidencialios informacijos, kuris yra skelbiamas Užsakovo interneto svetainėje <http://www.vv.lt/lt/partneriams/>, turinys jam suprantamas ir jis įsipareigoja laikytis įsipareigojime nurodytų sąlygų.

16.3. Rangovas įsipareigoja Konfidencialią informaciją saugoti, laikantis taikytinų profesinių standartų, naudoti, kopijuoti ir atskleisti darbuotojams, valdymo organų nariams, tretiesiems asmenims (Subrangovams, teisiniams, finansiniams, verslo ir kt. konsultantams) tik tiek, kiek tai būtina įsipareigojimams pagal Sutartį vykdyti. Rangovas garantuoja, jog minėti asmenys Sutartyje nustatyta tvarka laikysis konfidencialumo įsipareigojimų.

17. Asmens duomenų apsauga

17.1. Kiekviena Šalis užtikrina, kad asmens duomenys, gauti šios Sutarties vykdymo metu (įskaitant ikisutartinius santykius), bus tvarkomi laikantis Europos Sąjungos Bendrojo duomenų apsaugos reglamento, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir kitų taikytinų teisės aktų nuostatų.

17.2. Sutarties sudarymo ir vykdymo tikslu Šalys viena kitai perduoda reikiamų savo atstovų, fizinių asmenų, duomenis (vardą, pavardę, pareigas, kontaktinį darbo telefono numerį, darbo el. pašto adresą). Jei būtina sutarčiai vykdyti, atskirais atvejais gali būti perduodami ir kiti asmens duomenys. Šalis, perdavusi asmens duomenis, laikoma valdytoja, o gavusi duomenis Šalis – tvarkytoja, nebent Šalys raštu susitarė kitaip.

17.3. Kiekviena Šalis privalo informuoti asmenis, kurių duomenys perduodami, apie jų teises ir šių teisių įgyvendinimo procedūras. Rangovas turi informuoti šiuos asmenis, kad Užsakovas jų asmens duomenis tvarko Užsakovo Privatumo politikoje, kuri viešai skelbiama Užsakovo interneto svetainėje <http://www.vv.lt/lt/apie/ad-apsauga/>, numatyta tvarka.

17.4. Sutarties BD 17.2. punkte nurodytus asmens duomenis kiekviena Šalis gali tvarkyti tik Sutarties BD 17.2. punkte nurodytu tikslu. Pasibaigus šiam tikslui, kiekviena Šalis privalo sunaikinti iš kitos Šalies ar tiesiogiai iš asmens duomenų subjektų gautus asmens duomenis.

17.5. Kiekviena Šalis ir jos darbuotojai užtikrina visų asmens duomenų, gautų vykdant šią Sutartį, konfidencialumą. Šis konfidencialumo įsipareigojimas galioja neterminuotai, nepriklausomai nuo Sutarties galiojimo. Šis punktas taikomas ir visiems Subrangovams, Ūkio subjektams, Jungtinės veiklos partneriams.

17.6. Esant poreikiui, Šalys sudaro papildomą susitarimą dėl asmens duomenų tvarkymo. Papildomo susitarimo nuostatos nepaneigia šioje dalyje išdėstytą Sutarties nuostatų.

18. Nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybės

18.1. Bet kuri Šalis atleidžiama nuo atsakomybės už savo sutartinių įsipareigojimų nevykdymą ar netinkamą vykdymą, jei įrodo, kad toks nevykdymas ar netinkamas vykdymas buvo nulemtas nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių, kurių ji negalėjo kontroliuoti bei protingai numatyti Sutarties sudarymo metu, ir negalėjo užkirsti kelio šių aplinkybių ar jų pasekmių atsiradimui. Nenugalima jėga (*force majeure*) nelaikoma tai, kad Šalis neturi reikiamų finansinių išteklių Sutarčiai tinkamai ir laiku vykdyti arba Šalies (skolininko) kontrahentai pažeidžia savo prievolės.

18.2. Šalys nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybėmis susitaria laikyti aplinkybes, reglamentuotas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.212 straipsnyje ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. liepos 15 d. nutarimu Nr. 840 patvirtintose "Atleidimo nuo atsakomybės, esant nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybėms, taisyklėse".

18.3. Šalis, kuri dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių negali įvykdyti savo sutartinių įsipareigojimų, privalo nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 5 (penkias) Darbo dienas nuo tokių aplinkybių atsiradimo ar paaiškėjimo dienos, raštu apie tai informuoti kitą Šalį, nurodyti nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybes, ir sutartinius įsipareigojimus, kurių ji negalės vykdyti. Tokiu atveju, jei abi Šalys pripažįsta, kad susiklosčiusios aplinkybės yra pripažintinos nenugalima jėga (*force majeure*), sutartinių įsipareigojimų vykdymas laikomas sustabdytu pagrįstai, kol išnyks pirmiau nurodytos aplinkybės. Jeigu šio pranešimo kita Šalis negauna per 5 (penkių) Darbo dienų terminą po to, kai Sutarties nevykdanti Šalis sužinojo ar turėjo sužinoti apie nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybes, tai pastaroji Šalis privalo atlyginti kitai Šaliai dėl negauto pranešimo patirtus nuostolius. Šalis, laiku nepranešusi kitai Šaliai apie nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybes, negali jomis remtis kaip atleidimo nuo atsakomybės už Sutarties nevykdymą pagrindu. Pranešime turi būti nurodyta:

18.3.1. Nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybės, dėl kurių konkreti prievolė negali būti įvykdyta;

18.3.2. Visi galimi nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybes patvirtinantys įrodymai, kuriuos turi Šalis, patyrusi nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybes. Tuo atveju, jeigu Šalis, patyrusi nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybes, po pranešimo pateikimo kitai Šaliai dienos gauna papildomų nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybes patvirtinančių įrodymų, visi tokie įrodymai kitai Šaliai turi būti pateikti per kiek įmanoma trumpesnę terminą;

18.3.3. Nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių pradžia ir planuojama (tikėtina) pabaiga;

18.3.4. Nenugalimos jėgos (*force majeure*) įtaka tos Sutarties sąlygos įvykdymui, taip pat kitų šios Sutarties sąlygų įvykdymui.

18.4. Esant nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybėms Šalis atleidžiama nuo savo sutartinių įsipareigojimų vykdymo visam minėtų aplinkybių buvimo laikotarpiui, bet ne ilgiau nei 6 (šešis) mėnesius nuo momento, kai Šalis sužinojo ar turėjo sužinoti apie nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybes.

18.5. Pasibaigus nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybėms, Šalis, dėl nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybių negalėjusi vykdyti savo sutartinių įsipareigojimų, privalo nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 3 (tris) Darbo dienas, pranešti apie tai kitai Šaliai ir atnaujinti savo sutartinių įsipareigojimų vykdymą, jeigu Šalys nesusitarė kitaip. Šalis, nepranešusi apie aukščiau nurodytų aplinkybių pasibaigimą ir (ar) neatnaujinusi savo sutartinių įsipareigojimų vykdymo šiame punkte nustatyta tvarka, privalo atlyginti kitai Šaliai dėl negauto pranešimo patirtus nuostolius.

18.6. Kai dėl nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybių Šalis nevykdo savo sutartinių įsipareigojimų daugiau kaip 6 (šešis) mėnesius, kita Šalis turi teisę nutraukti Sutartį, raštu apie tai pranešusi Sutarties nevykdančiai Šaliai.

18.7. Sutarties nutraukimas nepanaikina pareigos sumokėti už iki Sutarties nutraukimo suteiktas paslaugas ir (ar) pristatytas prekes, ir (ar) atliktus darbus, ir kitos Šalies teisės reikalauti atlyginti netesybas bei nuostolius, atsiradusius dėl Sutarties nevykdymo ar netinkamo vykdymo iki nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybių atsiradimo.

19. Sutarties galiojimas, nutraukimas ir jos keitimas

19.1. Sutarties galiojimas:

19.1.1. Sutarties įsigaliojimo bei galiojimo momentas, numatytas Sutarties SD. Garantiniai terminai, atsakomybės, konfidencialumo, duomenų apsaugos, pranešimų siuntimo ir gavimo, kalbos, ginčų sprendimo, neįvykdytų finansinių įsipareigojimų ir kitos sąlygos, kurios pagal savo esmę turi galioti ir po Sutarties įvykdymo, galioja ir po Sutarties pasibaigimo (įvykdymo, nutraukimo);

19.1.2. Bet kurios Sutarties nuostatos negaliojimas neturi įtakos kitų Sutarties nuostatų galiojimui. Vadovaujantis Įstatymo reikalavimais Šalys susitaria, pakeisti negaliojančią Sutarties nuostatą kita, kuri labiausiai atitiktų ankstesnės nuostatos tikslą.

19.2. Sutarties nutraukimas:

19.2.1. Sutartis gali būti nutraukta: rašytiniu abiejų Šalių sutarimu arba vienašališkai Sutarties BD nustatytais pagrindais ir tvarka;

19.2.2. Užsakovas turi teisę vienašališkai, nesikreipiant į teismą, nutraukti Sutartį apie tai prieš 5 (penkias) Darbo dienas raštu pranešdamas Rangovui jeigu Rangovas (bet kuris Rangovo jungtinės veiklos partneris) padaro esminį Sutarties pažeidimą ir (arba) Sutarties sąlygų vykdymas su dideliais arba nuolatiniai trūkumais). Rangovo padarytas Sutarties pažeidimas laikomas esminiu ir (arba) esminių Sutarties sąlygų vykdymu su dideliais arba nuolatinais trūkumais, jeigu Rangovas:

19.2.2.1. nevykdo Darbų arba vykdo Darbus akivaizdžiai per lėtai, kad spėtų juos užbaigti per Darbų terminus ir gavęs Užsakovo pretenziją dėl vėlavimo, nesiima Darbų paspartinimo priemonių;

19.2.2.2. pažeidžia Darbų terminus ir dėl Darbų vėlavimo Darbai praranda prasmę Užsakovui, jeigu tokia sąlyga buvo nurodyta Užsakovo užduotyje;

19.2.2.3. nepasiekia minimalių ekonominio naudingumo kriterijų reikšmių ir parametrų ir gavęs Užsakovo pretenziją, neištaiso pažeidimų;

19.2.2.4. neįvykdo visų Įstatymų ir Sutarties reikalavimų ir dėl to Sutarties objektas neturi įprastai reikalaujamų ir (arba) Įstatymuose bei Sutartyje numatytų savybių ir (arba) negali būti naudojamas pagal paskirtį per numatytąją objekto gyvavimo trukmę;

19.2.2.5. padaro kitą Sutarties pažeidimą, kuris atitinka esminio Sutarties pažeidimo požymius, nurodytus Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse ir gavęs Užsakovo pretenziją, neištaiso pažeidimo;

19.2.2.6. tampa nemokus, jam iškelta restruktūrizavimo ar bankroto byla, arba inicijuotos ar pradėtos likvidavimo procedūros, arba jo turtą pradeda valdyti teismas ar bankroto administratorius, arba jo veikla yra sustabdyta ar apribota arba jo padėtis pagal šalies, kurioje jis registruotas, Įstatymus yra tokia pati ar panaši, arba jis su kreditoriais yra sudaręs taikos sutartį (Rangovo ir kreditorių susitarimą tęsti Rangovo veiklą, kai Rangovas prisiima tam tikrus įsipareigojimus, o kreditoriai sutinka savo reikalavimus atidėti, sumažinti ar jų atsisakyti) ir nepateikia Užsakovui pagrįstų įrodymų, kad sugebės tinkamai įvykdyti Sutartį, bei neištaiso pažeidimo gavęs Užsakovo pretenziją; kai tokias sąlygas atitinka Rangovo jungtinės veiklos partneris ar Ūkio subjektas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, ir Šalys nesusitaria dėl tokio asmens pakeitimo kitu;

19.2.2.7. Rangovas Sutartyje ir (ar) Techninėje specifikacijoje nustatytu laiku nepateikia Grafiko, arba Grafikas nesuderinamas dėl Rangovo kaltės;

19.2.2.8. Darbai du kartus iš eilės neatitinka Sutartyje numatytų reikalavimų ir Rangovas neištaiso bet kokių Darbų atlikimo trūkumų per Sutartyje nustatytą terminą;

19.2.2.9. Rangovas du kartus iš eilės nesilaiko Sutartyje arba Grafike nustatyto Darbų atlikimo termino (įskaitant, tačiau neapsiribojant, kai Darbai atliekami etapais), t. y. Rangovas nustatytu laiku neatlieka Darbų;

19.2.2.10. Rangovas Sutarties BD nustatyta tvarka ir terminais Užsakovui nepateikia Sutarties įvykdymo užtikrinimo;

19.2.2.11. Rangovas du kartus iš eilės pažeidžia Sutarties nuostatas reglamentuojančias asmens duomenų ir (arba) konfidencialios informacijos apsaugą;

19.2.2.12. Rangovas nesilaiko Sutarties sąlygų dėl Darbų kokybės reikalavimų, naudoja netinkamas Medžiagas, Gaminius bei du kartus iš eilės nepaiso Užsakovo nurodymų pašalinti trūkumus nustatytais terminais, ar elgiasi kitaip nei nustatyta Sutartyje;

19.2.2.13. Sutarties įvykdymo užtikrinimą išdavęs subjektas negali įvykdyti savo įsipareigojimų ir Rangovas, Užsakovui raštu pareikalavus, per 5 (penkias) Darbo dienas nepateikia naujo Sutarties įvykdymo užtikrinimo tokiomis pačiomis sąlygomis.

19.2.3. Užsakovas taip pat turi teisę bet kuriuo metu vienašališkai, nesant Rangovo kaltės, nesikreipiant į teismą, nutraukti šią Sutartį prieš 30 (trisdešimt) Dienų raštu apie tai pranešus Rangovui. Tokiu atveju Rangovui yra sumokama tik už faktiškai tinkamai ir laiku iki Sutarties nutraukimo dienos atliktus Darbus. Rangovas, gavęs Užsakovo pranešimą apie šios Sutarties nutraukimą, privalo nutraukti visus Darbus, vykdomus pagal šią Sutartį, išskyrus tuos, kurie būtini užtikrinti saugų jau atliktų Darbų rezultato naudojimą.

19.2.4. Rangovas turi teisę bet kuriuo metu vienašališkai, nesant Užsakovo kaltės, nesikreipiant į teismą, nutraukti šią Sutartį prieš 3 (tris) mėnesius raštu apie tai pranešus Užsakovui. Tokiu atveju Rangovas įsipareigoja Užsakovui atlyginti visus jo dėl tokio nutraukimo patirtus nuostolius.

19.2.5. Bet kuri Šalis turi teisę vienašališkai, nesikreipiant į teismą, nutraukti Sutartį apie tai prieš 14 (keturiolika) Dienų raštu pranešant kitai Šaliai, jei kitai Šaliai inicijuojama bankroto, restruktūrizavimo arba likvidavimo procedūra, arba ji sustabdo ūkinę veiklą, arba kituose teisės aktuose numatyta tvarka susidaro analogiška situacija pagal Šalies, kurioje jis registruotas, įstatymus.

19.2.6. Sutarties nutraukimas ar pasibaigimas neatleidžia Šalių nuo atsakomybės, kuri kilo dėl Šalies įsipareigojimų, kurie buvo prisiimti iki Sutarties nutraukimo ar pasibaigimo. Nutraukus Sutartį ar jai pasibaigus, Šalys privalo atsiskaityti viena su kita ir įvykdyti kitus Sutartyje numatytus įsipareigojimus, imtis visų priemonių, siekdamas sumažinti dėl Sutarties nutraukimo jų patiriamus nuostolius, pateikti kitai Šaliai visus dokumentus, būtinus galutiniam atsiskaitymui pagal šią Sutartį (Aktus, Sąskaitas, ir pan.).

19.2.7. Lietuvos Respublikos Vyriausybei Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka priėmus sprendimą, jog Sutartis neatitinka nacionalinio saugumo interesų, ši Sutartis Užsakovo vienašališkai nutraukiama įspėjus Rangovą prieš 10 (dešimt) Dienų.

19.2.8. Užsakovas turi teisę bet kuriuo metu, nesikreipiant į teismą, vienašališkai nutraukti šią Sutartį prieš 10 (dešimt) Dienų raštu apie tai pranešus Rangovui, esant bent vienam iš šių atvejų:

19.2.8.1. Sutartis buvo pakeista pažeidžiant PJ 97 str. nuostatas;

19.2.8.2. paaiškėjo, kad Rangovas turėjo būti pašalintas iš Pirkimo procedūros *mutatis mutandis* taikant VPĮ 46 str. 1 d., kuri taikoma kartu su PJ 59 str. 1 d.;

19.2.8.3. paaiškėjo, kad su Rangovu neturėjo būti sudaryta Sutartis dėl to, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismas procese pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 258 str. pripažino, kad nebuvo įvykdyti įsipareigojimai pagal Europos Sąjungos steigiamąsias sutartis ir Direktyvą 2014/25/ES.

19.2.9. Rangovas nepateikia Sutarties BD 14.2.- 14.3. punktuose nurodytų draudimo dokumentų ilgiau nei 30 dienų nuo Sutarties įsigaliojimo.

19.2.10. Paaiškėjus Sutarties BD 11.3.12 punkte nurodytoms aplinkybėms, Užsakovas turi teisę sustabdyti Sutarties vykdymą sankcijų galiojimo laikotarpiui ar vienašališkai nutraukti Sutartį raštu informavęs Rangovą per 1 (vieną) Darbo dieną nuo pranešimo apie Sutarties sustabdymą ar vienašališką nutraukimą išsiuntimo dienos gavęs informaciją apie Subjektų įtraukimą į Sankcijų sąrašus ir (ar) Subjektui pareikštus įtarimus dėl pinigų plovimo, teroristinės veiklos finansavimo ar su mokestiniu sukčiavimu susijusios veiklos. Nutraukus Sutartį ar sustabdžius jos vykdymą šiame Sutarties punkte nurodytu pagrindu, Šalys neturi prievolės viena kitai mokėti baudų, atlyginti žalą ar išmokėti kokias nors kompensacijas, susijusias su Sutarties nutraukimu ar jos sustabdymu, išskyrus Sutartyje nurodytus atvejus.

19.3. Sutarties keitimas:

19.3.1. Rangovo pakeitimas pagal šią Sutartį galimas dėl pradinio Rangovo reorganizavimo, kai jis atitinka Direktyvos 2017/113210 ir ją įgyvendinančias Lietuvos Respublikos civilinio kodekso bei Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nuostatas;

19.3.2. Sutarties arba jos dalies vykdymas gali būti sustabdytas arba ji gali būti pratęsta Sutarties BD 6.5. ir 6.6. punktuose nustatytais atvejais ir tvarka;

Tais atvejais, kai aplinkybės, dėl kurių buvo stabdomas sutartinių įsipareigojimų (jų dalies) vykdymo terminas, dar nėra išnykusios, o sutartinių įsipareigojimų (jų dalies) vykdymo termino sustabdymas trunka ilgiau nei Sutarties BD 6.6. punkte nurodytas terminas, Sutarties Šalys, vadovaudamosi PJ 98 straipsnio 2 dalimi, turi teisę nutraukti Sutartį;

19.3.3. Sutarties sąlygos Sutarties galiojimo laikotarpiu šioje Sutartyje nenumatytais atvejais gali būti keičiamos tik PJ 97 straipsnyje numatytais atvejais;

19.3.4. Sutarties sąlygų keitimą gali inicijuoti kiekviena Šalis, pateikdama kitai Šaliai atitinkamą prašymą bei jį pagrindžiančius dokumentus. Šalis, gavusi tokį prašymą, privalo jį išnagrinėti per 20 (dvidešimt) Darbo dienų ir kitai Šaliai pateikti motyvuotą rašytinį atsakymą;

19.3.5. Kontaktinių duomenų ar rekvizitų pasikeitimo atveju Rangovas privalo ne vėliau, kaip per 2 (dvi) Darbo dienas raštu informuoti Užsakovą. Nuostolių, atsirandančių dėl šiame punkte įtvirtintų įsipareigojimų nevykdymo, rizika tenka Rangovui.

20. Subrangovai, Ūkio subjektai kurių pajėgumais remiamasi, Specialistai, jungtinė veikla ir jų keitimo tvarka. Kvalifikacijos reikalavimai

20.1. Kvalifikacijos reikalavimai:

20.1.1. Rangovas atsako už tai, kad visu Sutarties vykdymo laikotarpiu Rangovas būtų kompetentingas, patikimas ir pajėgus įvykdyti Sutarties reikalavimus, įskaitant Ūkio subjektų, kurių pajėgumais remiamasi, Paraiškoje ir (ar) Pasiūlyme (pagal Pirkimo sąlygas) pajėgumus:

20.1.1.1. turėtų teisę verstis ta veikla, kuri yra reikalinga Sutarčiai įvykdyti;

20.1.1.2. atitiktų techninio ir profesinio pajėgumo reikalavimus bei kitus tiekėjų kvalifikacijai Pirkimo dokumentuose nustatytus ir Sutarties tinkamam vykdymui būtinus reikalavimus;

20.1.1.3. laikytųsi Rangovo Paraiškoje ir (ar) Pasiūlyme nurodytų įsipareigojimų ir parametrų, įskaitant – ekonominio naudingumo kriterijų reikšmių ir parametrų;

20.1.1.4. užtikrintų nustatytų kokybės vadybos sistemos ir (arba) aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartų laikymąsi, jeigu to reikalaujama Pirkimo dokumentuose, ir turėtų tą patvirtinančius dokumentus.

20.1.2. Rangovas, įskaitant pasitelktus Ūkio subjektus, kurių pajėgumais remiamasi privalo užtikrinti atitikimą Pirkimo sąlygoms: pašalinimo pagrindų nebuvimą ir atitikimą kvalifikacijos reikalavimams visą Sutarties galiojimo laikotarpį. Jei Pirkimo sąlygose keliama kvalifikacijos reikalavimai Rangovui ir (ar) jo pasitelktam (-iems) Specialistui (-ams), tai Rangovas privalo užtikrinti, kad lygiavertė kvalifikacija Rangovo ir (ar) jo Specialisto (-ų) būtų užtikrinama visą Sutarties galiojimo laikotarpį;

20.1.3. Rangovas, Užsakovui pareikalavus, per Užsakovo nustatytą terminą privalo pateikti pakankamus įrodymus, jog jis turi visus pagal Įstatymų reikalavimus būtinus Darbų atlikimui Lietuvos Respublikoje leidimus, atestatus, licencijas ir (arba) kitus Įstatymų nustatytus reikalavimus atitinkančius dokumentus arba kitus dokumentus, kurie buvo nurodyti Pirkimo sąlygose arba kurių patikrinimo poreikis kilo Sutarties vykdymo metu.

20.1.4. Jei Rangovas pažeidžia bent vieną Sutarties BD 20.1. punkto nuostatą, jam draudžiama vykdyti Sutartį iki visiško trūkumų pašalinimo. Rangovas privalo per 5 (penkias) Darbo dienas nuo paaiškėjimo arba nuo Užsakovo raginimo Rangovui išsiuntimo dienos pašalinti visus kvalifikacijos ir (ar) pašalinimo pagrindų trūkumus. Tuo atveju, jei dėl Rangovo, jo Specialistų ar pasitelktų Ūkio subjektų neatitikimo Pirkimo sąlygoms Užsakovui yra pritaikytos sankcijos iš trečiųjų šalių, tai tokias sankcijas visa apimtimi Užsakovui kompensuoja Rangovas.

20.2. Specialistų keitimo tvarka:

20.2.1. Rangovas turi teisę pakeisti Paraiškoje ir (ar) Pasiūlyme (pagal Pirkimo sąlygas) nurodytą Rangovo Specialistą, kuriam buvo keliama kvalifikacijos reikalavimai Pirkimo sąlygose tik esant visoms šioms sąlygoms: (i) Rangovas ne vėliau kaip prieš 10 (dešimt) Dienų iki pageidaujamos Specialisto pakeitimo datos (prašymo teikimo terminas gali būti trumpesnis tik planuojamo keisti Specialisto ligos ar mirties atveju) pateikia Užsakovui motyvuotą rašytinį prašymą pakeisti Specialistą; (ii) prašyme Rangovas nurodo kitą Specialistą, kurį siūlo vietoj Pirkimo sąlygose nurodyto Specialisto; (iii) kartu su prašymu Rangovas pateikia visus dokumentus, pagrindžiančius naujo Specialisto atitikimą įvardintai personalo kvalifikacijai; (iv) Rangovas gauna raštišką Užsakovo įgalioto atstovo sutikimą pakeisti Specialistą Rangovo nurodytu nauju Specialistu. Įvykdžius visas

šiam punkte nurodytas sąlygas, atskiras Susitarimas dėl Sutarties keitimo nebus sudaromas. Šalių viena kitai pateikti šiame punkte nurodyti dokumentai yra laikomi neatskiriama Sutarties dalimi.

20.3. Rangovo teisė pasitelkti Subrangovus, Ūkio subjektus, kurių pajėgumais remiamasi, jų keitimo tvarka:

20.3.1. Bet kokie fiziniai ar juridiniai asmenys, kuriuos Rangovas pasitelkia tam, kad atitiktų Pirkimo sąlygose nustatytus reikalavimus ir (ar) pasitelkia Sutarties vykdymui, neatsižvelgiant į tai, kokie teisiniai ryšiai sieja šiuos asmenis su Rangovu, yra laikomi asmenimis, veikiančiais Rangovo vardu. Šių asmenų veiksmai, vykdant Sutartį, Rangovui sukelia tokias pačias pasekmes ir atsakomybę pagal Sutartį, kaip jo paties veiksmai;

20.3.2. Rangovas atsako už pasitelktų Subrangovų ir (ar) Ūkio subjektų, kurių pajėgumais remiamasi, veiksmus ar neveikimą. Užsakovo sutikimas, kad atitiktų Pirkimo sąlygų reikalavimus ir (ar) sutartiniams įsipareigojimams vykdyti būtų pasitelkiami Subrangovai ir (ar) Ūkio subjektai, kurių pajėgumais remiamasi, ar tiesioginis atsiskaitymas su jais, neatleidžia Rangovo nuo įsipareigojimų pagal Sutartį, neatsižvelgiant ar jis sutartinius įsipareigojimus vykdo pats ar pasitelkdamas nurodytus asmenis;

20.3.3. Rangovas privalo užtikrinti, kad Sutarties sudarymo momentu ir visą jos galiojimo laikotarpį Pirkimo sąlygose nurodyti ir (ar) Sutarties vykdymui pasitelkti Subrangovai ir (ar) Ūkio subjektai, kurių pajėgumais remiamasi, turėtų reikiamą kvalifikaciją, įskaitant neatitikimą pašalinimo pagrindams kai taikoma) ir patirtį. Už Subrangovų ir (ar) Ūkio subjektų, kurių pajėgumais remiamasi atliekamų sutartinių įsipareigojimų kokybę, saugos, tiekimo ir (ar) kitų pagal Sutarties pobūdį nustatytų reikalavimų laikymąsi Užsakovui ir prieš trečiąsias šalis, atsako Rangovas;

20.3.4. Subrangovai ir (ar) Ūkio subjektai, kurių pajėgumais remiamasi gali vykdyti tik tuos Darbus, kuriuos Rangovas numatė Paraiškoje ir (ar) Pasiūlyme ir kurie nurodyti Sutarties SD;

20.3.5. Jei Sutarties SD nenumatyta, kokiems Darbams Rangovas ketina pasitelkti Subrangovus, Rangovui draudžiama Sutarties vykdymui pasitelkti Subrangovus;

20.3.6. Darbus, kuriuos Rangovas Paraiškoje ir (ar) Pasiūlyme numatė perduoti Subrangovams, gali vykdyti tie Subrangovai, kuriuos Rangovas iš anksto nurodė teikdamas Paraišką ir (ar) Pasiūlymą Pirkimui, apie kuriuos Rangovas Užsakovui pranešė iki Sutarties vykdymo pradžios bei tie Subrangovai, kuriuos Rangovas Darbams vykdyti pasitelks Sutarties galiojimo metu;

20.3.7. Subrangovų keitimas ar naujų Subrangovų pasitelkimas galimas, kai Rangovas Užsakovui pateikia rašytinį prašymą dėl Subrangovo, kuris nurodytas Sutartyje, keitimo ar naujo Subrangovo pasitelkimo. Subrangovo keitimas vykdomas rašytiniu Šalių Susitarimu;

20.3.8. Ūkio subjekto, kurio pajėgumais remiamasi, dėl atitikties kvalifikacijos reikalavimams, keitimas galimas tik tuomet, kai Rangovas Užsakovui pateikia rašytinį prašymą dėl keitimo ir kartu su prašymu teikia keičiamo Ūkio subjekto atitiktį Pirkimo sąlygose nustatytiems kvalifikacijos reikalavimams, įskaitant pašalinimo pagrindų nebuvimą (kai taikoma), pagrindžiančius dokumentus. Ūkio subjekto, kurio pajėgumais remiamasi, keitimas vykdomas rašytiniu Šalių Susitarimu;

20.3.9. Rangovas šios Sutarties vykdymui neturi teisės pasitelkti asmenų, kurie su Užsakovu yra susiję darbo teisiniais santykiais.

20.4. Susitarimai dėl tiesioginio atsiskaitymo su Subrangovais:

20.4.1. Subrangovai turi teisę pasinaudoti tiesioginio atsiskaitymo galimybe, raštu pateikdami prašymą Užsakovui. Tuo tikslu Užsakovas privalo ne vėliau kaip per 5 (penkis) Darbo dienas nuo Subrangovų sąrašo arba pakeisto Subrangovų sąrašo gavimo informuoti Subrangovus, nurodytus Subrangovų sąrašė, apie tokią tiesioginio atsiskaitymo galimybę pagal trišalio susitarimo su Subrangovu sąlygas, pateiktas Sutarties SD priede, ir pateikti Subrangovams Sutarties SD priedą.

20.4.2. Tuo atveju, kai Subrangovas išreiškia norą pasinaudoti tiesioginio atsiskaitymo galimybe, Užsakovas ir Rangovas privalo sudaryti su Subrangovu trišalį susitarimą pagal Sutarties SD priede pateiktą trišalio susitarimo su Subrangovu formą.

20.5. Jungtinė veikla:

20.5.1. Rangovas turi teisę Sutartį vykdyti jungtinės veiklos sutarties pagrindu, jei tai nurodė Pasiūlyme ir (ar) Paraiškoje (pagal Pirkimo sąlygas) ir kurie nurodyti Sutarties SD;

20.5.2. Atsiradus poreikiui atsisakyti jungtinės veiklos partnerio (-ių) ar (ir) keisti jungtinės veiklos sutartyje nurodytą (-us) partnerį (-ius) kitu (-ais), privalo būti įvykdytos visos žemiau nurodytos sąlygos:

20.5.2.1. Rangovas Užsakovui pateikia šiuos dokumentus:

20.5.2.2. pasiliekančio jungtinės veiklos partnerio prašymą dėl jungtinės veiklos partnerio keitimo;

20.5.2.3. pasitraukiančio jungtinės veiklos partnerio prašymą pasitraukti iš jungtinės veiklos sutarties partnerių ir perduoti visus įsipareigojimus pagal jungtinės veiklos sutartį naujam ir (ar) pasiliekančiam jungtinės veiklos partneriui;

20.5.2.4. naujojo ir (ar) pasiliekančio jungtinės veiklos partnerio raštišką sutikimą pakeisti pasitraukiantį jungtinės veiklos partnerį bei priimti visus pasitraukiančio jungtinės veiklos partnerio įsipareigojimus pagal jungtinės veiklos sutartį bei naujojo ir (ar) pasiliekančio jungtinės veiklos partnerio kvalifikaciją pagrindžiančius dokumentus ir kitus reikalaujamus dokumentus pagal Pirkimo sąlygas (jei taikoma).

20.5.3. Rangovas pateikia Užsakovui naujos jungtinės veiklos sutarties ar esamos jungtinės veiklos sutarties pakeitimo kopiją, kurioje pasiliekančiojo jungtinės veiklos partnerio įsipareigojimai išliks tokie patys kaip ir ankstesnėje jungtinės veiklos sutartyje, o naujasis ir (ar) pasiliekančias jungtinės veiklos partneris perims visus pasitraukiančiojo jungtinės veiklos partnerio įsipareigojimus pagal ankstesnę jungtinės veiklos sutartį.

20.5.4. Jei atsisakoma jungtinės veiklos partnerio (-ių), Rangovas privalo raštu informuoti Užsakovą bei pateikti dokumentus, įrodančius pasiliekančio (-ių) jungtinės veiklos partnerio (-ių) atitikimą Pirkimo sąlygose nurodytiems reikalavimams. Kartu su prašymu Užsakovui teikiama naujos jungtinės veiklos sutarties ar esamos jungtinės veiklos sutarties pakeitimo kopija, kurioje nurodomi pasiliekančių jungtinės veiklos partnerių įsipareigojimai, jei Sutartį toliau vykdys du ar daugiau pasiliekančių jungtinės veiklos partnerių.

20.5.5. Galutinio sprendimo teisė dėl jungtinės veiklos partnerio keitimo priklauso Užsakovui. Jei Užsakovas pritaria keitimui, jungtinės veiklos partnerio keitimas įforminamas rašytiniu Šalių Susitarimu.

21. Intelektinės nuosavybės teisės

21.1. Šalis, kuri pateikia kitai Šaliai Darbų dokumentą, atsako už tai, kad bet kokio intelektinės nuosavybės objekto panaudojimas pagal Sutartį nepažeis intelektinės nuosavybės teisių (autorių teisių, patentų, dizaino, prekių ženklų, juridinių asmenų pavadinimų), taip pat komercinių paslapčių.

21.2. Rangovas privalo užtikrinti, kad Rangovas įgis reikiamas intelektinės nuosavybės teises iš Rangovo dokumentų autorių tam, kad galėtų tinkamai įvykdyti savo įsipareigojimus pagal Sutartį.

21.3. Rangovas turi teisę naudoti Užsakovo dokumentus tik Sutartyje numatytais tikslais ir nepažeisdamas Užsakovo bei trečiųjų asmenų intelektinės nuosavybės teisių.

21.4. Rangovas suteikia Užsakovui neatšaukiamą, neterminuotą, perleidžiamą, neišimtinę neatlygintą licenciją naudotis visomis turutinėmis autorių teisėmis ir visomis kitomis intelektinės nuosavybės teisėmis į Rangovo dokumentus (įskaitant nebaigtus dokumentus) ir kitus intelektinės nuosavybės teisės objektus, susijusius, panaudotus ir (ar) įtrauktus į Rangovo dokumentus ar būtinus jų panaudojimui pagal paskirtį, įskaitant atgaminti, išleisti, versti, naudoti, keisti ir kitaip perdirbti, pabaigti nebaigtus, platinti ir viešinti Rangovo dokumentus tiek, kiek tai yra reikalinga Sutarties vykdymui, Objekto sukūrimui, naudojimui, remontavimui, rekonstravimui, perdarymui, paskirties keitimui ar kitokiam pakeitimui, taip pat Objekto griovimui (Licencija). Laikoma, kad Licencija yra suteikta Užsakovui nuo kiekvieno tokio intelektinės nuosavybės teisių objekto perdavimo Užsakovui momento, įskaitant nebaigtų dokumentų perdavimą.

21.5. Jeigu Rangovo dokumentai yra elektroniniai ar skaitmeniniai failai, Sutarties tikslais sukurta ir (arba) konkrečiam Objektui skirta ar pritaikyta programinė įranga ar taikomosios programos, laikoma, kad Licencija leidžia juos naudoti bet kokiuose Užsakovo pasirinktuose kompiuteriuose arba kituose išmaniuosiuose prietaisuose.

21.6. Jeigu tretieji asmenys (įskaitant Rangovo personalą ar buvusį Rangovo personalą) pareikštų pretenzijų ar reikalavimų Užsakovui dėl to, kad Užsakovas, tinkamai naudodamasis Licencija, pažeidžia jų intelektinės nuosavybės teises, Rangovas privalo savo sąskaita ir rizika Užsakovo vardu apginti Užsakovą nuo tokių pretenzijų bei reikalavimų, atlyginti visas Užsakovo patirtas išlaidas ir užtikrinti, kad Užsakovas galėtų nevaržomai naudotis Licencija.

22. Taikytina teisė ir ginčų sprendimo tvarka

22.1. Sutartis sudaryta, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, ir bus aiškinama taikant Lietuvos Respublikos teisę.

22.2. Bet koks ginčas, kylantis iš Sutarties, bus sprendžiamas tarpusavio konsultacijų ir derybų keliu. Tuo atveju, jei ginčo nepavyktų išspręsti tarpusavio derybomis per 30 (trisdešimt) Dienų, toks ginčas bus sprendžiamas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka, teismuose Vilniuje.

23. Teisių perleidimas

- 23.1. Užsakovas turi teisę perleisti trečiajam asmeniui savo teises ir (ar) pareigas, kylančias iš Sutarties, be atskiro Rangovo sutikimo. Apie teisių ir (ar) pareigų perleidimą Rangovas informuojamas rašytiniu pranešimu.
- 23.2. Rangovas neturi teisės perleisti savo teisių ir (ar) įsipareigojimų, pagal Sutartį, tretiesiems asmenims be rašytinio Užsakovo sutikimo ir nesant šioje Sutartyje įtvirtintų sąlygų.

24. Baigiamosios nuostatos

- 24.1. Dėl to, kas neaptarta Sutartyje, Šalys vadovaujasi Lietuvos Respublikos teisės aktais.
- 24.2. Šalys įsipareigoja nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 5 (penkias) Dienas, informuoti viena kitą apie rekvizitų, nurodytų Sutarties SD, pasikeitimą. Iki informavimo apie adresą pasikeitimą, visi šioje Sutartyje nurodytu adresu išsiųsti pranešimai ir kita korespondencija laikomi įteiktais tinkamai.
- 24.3. Tais atvejais, kai Sutartis ar Įstatymai numato, jog Šalys turi pateikti viena kitai pranešimus, prašymus, suderinimus, sutikimus, pritarius, nurodymus, reikalavimus ar pretenzijas, šie dokumentai turi būti surašyti lietuvių kalba, pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu ir išsiųsti kitai Šaliai Šalies ir Šalies atstovo elektroninio pašto adresais, nurodytais Specialiosiose sąlygose, arba turi būti pasirašyti ranka, adresuojami Šalies atstovui ir turi būti įteikti kitai Šaliai asmeniškai pasirašytinai, arba siunčiami paštu registruotu laišku su patvirtinimu apie laiško įteikimą, arba pristatomi kurjerio su patvirtinimu apie laiško įteikimą tos Šalies adresu, nurodytu Specialiosiose sąlygose. Fiziškai pateikiami dokumentai turi būti papildomai siunčiami elektroniniu paštu.
- 24.4. Visais kitais einamaisiais Sutarties vykdymo klausimais Šalys gali susirašinėti elektroniniais laiškais arba kita sutarta forma keistis elektroniniais laiškais ir skaitmeniniais failais, tačiau turi būti užtikrinama galimybė identifikuoti laiško ar kito dokumento siuntėją bei išsiuntimo laiką ir turi būti technologiniais sprendimais užtikrinta turinio apsauga. Šalys turi bendrauti lietuvių.
- 24.5. Bet kokie vienos Šalies dokumentai kitai Šaliai pagal šią Sutartį yra laikomi gautais: (1) jų gavimo ar perdavimo dieną (kai įteikiama per pasiuntinį ar asmeniškai); (2) išsiunčiami el. paštu Sutarties SD nurodytais adresais ir nurodytiems adresatams; ar (3) po 3 (trijų) Dienų nuo išsiuntimo, siunčiant paštu iš anksto apmokėjus pašto išlaidas.
- 24.6. Sutartis sudaryta 2 (dviem) vienodą teisinę galią turinčiais egzemplioriais, po 1 (vieną) egzempliorių kiekvienai Šaliai, išskyrus atvejus, kai Sutartis pasirašoma elektroniniu parašu.